

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Bánk Község Önkormányzata

2022-2027.
I. FELÜLVIZSGÁLAT

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása	13
2. Stratégiai környezet bemutatása	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	51
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	72
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	80
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	88
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők	
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	98
1. A HEP IT részletei	99
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	99
Jövőképünk.....	100
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	102
3. Megvalósítás	107
3.1 A megvalósítás előkészítése	107
3.2 A megvalósítás folyamata	107
3.3 Monitoring és visszacsatolás	109
3.4 Nyilvánosság	109
3.5 Kötelezettségek és felelősség	110
3.6 Érvényesülés, módosítás	111
4. Elfogadás módja és dátuma	111

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Bánk Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Bánk falut 1405-ben említik először az írott források. Bánk a Váctól északra irányuló utak közül a legfontosabb kereskedelmi útnak volt állomása, ahonnan legalább ötfelé ágazva érte el az út Dejtár és Gyarmat között az Ipoly vonalát. Innen részben Losonc, részben Pálojta, részben Korpona és a bányavárosok irányában haladt tovább. Bánk azon az útvonalon helyezkedett el (Bánk - Petény - Agárd - Vác), amelyben a kereskedők mentesültek a távolabban fekvő vámhelyek látogatása alól. 1506-ban Terjéni Radnót György, 1542-ben Balassa Zsigmond birtoka volt, 1549-ben már a töröknek adózott. A XVI. században a település elnéptelenedett. 1644 és 1684 között az egyházi tizedet szolgáltató falvak között szerepel, de csak a XVIII. század elején (172) szerveződik ismét községgé. Az 1686-ban a divényi uradalom tartozékai között felsorolt Bánk pusztát már a XVIII. sz. végétől elkezdte újraterülesíteni akkori ura, Zichy Ádám. A Túróc megyéből hozott lutheránus szlovák jobbágyok mellett, Hont megye szlovák falvaiból 13 szökött jobbágycsalád érkezett Bánkra. A XVIII. sz. végére a betelepítések és beköltözések megnövelték Bánk lakosságát.

Az 1784 - 1787 évi első magyarországi népszámlálás 541 főt regisztrált. Az új telepesek révén a falu vallása is és a nyelve is megváltozott, a szlovák nyelv általánossá vált. 1885-ig csak szlovákul tanítottak, azután a tanítás nyelve szlovák és magyar lett. Az evangélikus vallású népesség megnövekedése új templom építését tette szükségessé, amely 1791-ben épült fel. A régi templom romjai a községen kívül, az evangélikus temető mellett a XX. sz. elején láthatóak voltak. A két világháború között Bánkon agyagbánya telep működött, ahol tűzálló agyagot bányásztak. A „Nógrád vármegye községei” szerint az evangélikus temetőben egy régi templom alapfalai láthatók. A temető mellett lévő dűlőt a nép „Templom mögötti” dűlőnek nevezi. A hagyomány szerint eredetileg itt állott a helység, s a templom a reformátusok birtokában volt, de a hódoltság

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

alatt a törökök a templomot és a helységet elpusztították. Már itt említést tesznek egy 26 k. hold nagyságú halastóról.

Bánk Nógrád megye délnyugati felében a Cserhát-vidék nyugati szélén, a Börzsöny és a Cserhát találkozásánál fekvő szlovák nemzetiségi község. A fővárostól 60 km-re, Rétságtól 5 km-re található. A község a 2115 sz. Bánk - Galgaguta összekötő út kapcsolja be a közúti forgalomba. A község közigazgatási területét a 2. sz. Vác - Parassapuszta és a 22. sz. Salgótarján - Érsekvadkert összekötő út is érinti kis mértékben. A Romhány - Diósjenő vasúti szárnyvonal is keresztülhalad a község területén. A községen folyik keresztül a Bánki patak, valamint a Lókos patak. A község közigazgatási területe 990 ha, ebből a belterület 80 ha. A község belterületének egy része lakóterület (kb. 46 ha), másik része hétvégi házas üdülőterület (kb. 34 ha). A lakóterületen 261 db lakóépület van. A település állandó lakossága 733 fő.

Bánk község Rétság vonzáskörzetéhez tartozik. A község alapfokú ellátása részben helyben biztosított: 25 férőhelyes óvoda, önkormányzati hivatal, orvosi rendelő, posta, könyvtár, élelmiszerüzletek, vendéglátó egységek, szálláshelyek találhatók. Az általános iskola megszűnt, a gyerekek a környező településekre, elsősorban Rétságra és Romhányba járnak. A közlekedés a szomszédos településekkel (Rétság, Romhány, Felsőpetény) megfelelő, valamint Balassagyarmat és Vác is viszonylag könnyen elérhető tömegközlekedéssel, illetve személygépkocsival. A vasúti közlekedés 2007. márciusában megszűnt a Bánkot érintő Diósjenő és Romhány vasútvonalon.

A község vezetékes ivóvízellátása mind a lakóterületen, mind az üdülőterületen megoldott. A községben a lakóterületen kiépült a szennyvízhálózat, az üdülőterület szennyvízcsatornázása 2024. évben megkezdődött. A KSH adatai alapján a lakások 73 %-a a közütemi szennyvízcsatorna hálózatba bekapcsolt. A szennyvíztisztító telep Bánkon működik, a belterületől K-re (teraszos, kazettás szennyvíztisztító telep - 048 hrsz.), amely helyett várhatóan 2025. év végére egy új, korszerű, a mai kor technológiai követelményeinek megfelelő szennyvíztisztító épül a Bánk 044/30 és 047/5 hrsz.-ú ingatlanokon.

Bánk község szemétszállítása jelenleg megoldott, heti egy alkalommal kerül elszállításra a Nógrádmargalban működő szemételepre. A szelektív, valamint a zöld hulladék begyűjtése havonta egy alkalommal szintén házhoz menő szállítás útján valósul meg. A községben mind a lakóterületen, mind az üdülőterületen a villamos energiaellátás megoldott. A lakó- és üdülőépületek 100 %-a villamos energiával ellátott. A vezetékes gáz kiépült a község teljes belterületén, az lakáscélú ingatlanok közel 90 %-a vezetékes gázzal ellátott. PB gázcsere telep működik magánháznál.

A kiépített távközlési hálózat kielégíti a kor igényeit. Az önkormányzati belterületi utak teljes hossza 10 km. Az úthálózat teljes egészében szilárd burkolatú, folyamatosan megújult. A település közparkjai és rekreációs, környezeti értékkel rendelkeznek

Bánk 1991-től önálló település, a korábbi években Rétság településhez tartozott. A különválás fő oka az volt, hogy 1991-ben a Bánki-tó vízminősége úgy megromlott, hogy fürdésre alkalmatlanná vált. Bánk Község Önkormányzata feladatai között első helyen sorolja a tó rendbetételét, üzemeltetését. Az elmúlt években egyedi beavatkozással a vízminőséget viszonylag szinten tudták tartani, de a belső problémák fokozatosan növekedtek, ezért az iszapkitermelés és a komplett rehabilitáció halaszthatatlanná vált. Az Önkormányzat állami támogatás igénybevételével 2001-2002 évben megvalósította a Bánki-tó rehabilitációját (iszapkotrás, partrendezés, tó bővítés), melynek eredményeként javult a tó vízminősége és a tó hosszú távon alkalmas lesz a jóléti (fürdési, üdülési), rekreációs és horgászati funkciók ellátására. Bánk és a Bánki-tó regionális idegenforgalmi szerepkörrel rendelkezik, vonzáskörzete elsősorban Nógrád vármegye teljes területe, a szomszédos Pest vármegye, valamint a főváros, de országos ismerettség napról napra

növekszik. A Bánki-tó a község DK-i részén található. Napjainkra a tó környéke nagyobb mértékben beépült. A terjeszkedő belterület mintegy körbeöleli a tavat. A 2005-ben, majd ezt követően 2020-ban felújított Tó-Strand valamint a tó partján bowling pálya, szabadtéri vízisínpad, rendezvényközpont várja az ideérkező, szórakozást kereső turistákat. A Bánki tavon kialakított vízisínpadon minden évben június és augusztus között zajlik a Bánki Nyár rendezvénytársaság, nemzetiségi találkozókkal, hangversenyekkel, népzenei programokkal, szabadtéri színházi előadásokkal, fesztiválokkal, sport- és családi programokkal, könnyűzenei koncertekkel. A Bánki-tó a strandolás mellett horgászási lehetőséget is kínál. A település további nevezetessége a Szlovák Nemzetiségi Tájház, amelyben a helyi szlovákság múlt századi életét, viseletét, berendezéseit, használati tárgyait láthatják az ide látogatók. A Bánk fölött 245 méter magasan emelkedő Török-hegyről megcsodálhatjuk a település szépségét.

A településen működő helyi vállalkozások elsősorban az idegenforgalomra, az idegenforgalom köré épülnek. A községben több üdülő, panzió, szálloda, apartmanház, valamint kemping is működik, továbbá számos vendéglátó egység (étterem, pizzeria, büfé, stb.) üzemel. A helyi vállalkozások adnak munkát az itt élők egy részének, azonban az aktív keresők nagy része a környékbeli településeken (elsősorban Rétság, Vác, valamint Balassagyarmat) dolgozik. A település lakosságának egy része a mezőgazdasági művelésből él és elsősorban saját fogyasztásra, illetve értékesítésre is termelnek.

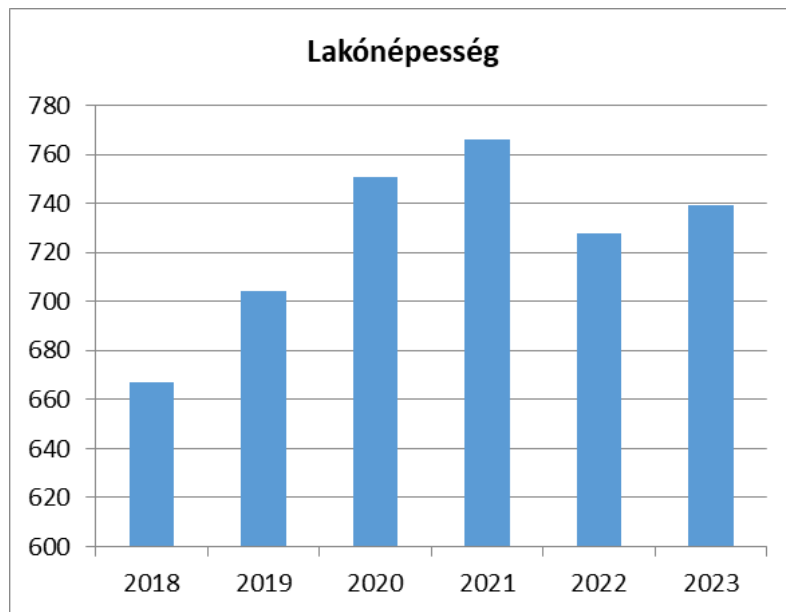
A 2022. évi népszámlálás során a község lakosságának kb. 15 %-a vallotta magát szlovák nemzetiségűnek. A településen Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat működik, amely a helyi szlovákok érdekképviselője, valamint a szlovákság hagyományainak ápolása, őrzése mellett aktívan részt vesz a helyi kulturális élet szervezésében.

Bánkon a vízisportok mellett kiemelt szerepet játszik a helyi futball; a község csapata a megyei I. osztályban szerepel, felnőtt-, valamint ifi csapata is van. A sportpálya (labdarúgópálya) belterületen helyezkedik el, kiépített öltözővel. A futball mellett a község túlsó oldalán működő salakpályán teniszezni lehet.

Bánk község lakosságszáma növekszik annak ellenére, hogy a halálozások száma meghaladja az élve születések számát. A népesség korösszetétele azt mutatja, hogy a szinte minden korcsoportban magasabb a nők aránya a férfiaknál. A férfiak aránya egyedül a 18-59 éves korosztályban haladja meg a nők arányát. Bánk előregedő település, az időskorúak száma magasabb a gyermekek számánál. A község népességmegtartó ereje jónak mondható, mert az bevándorlások száma az utóbbi években magasabb, mint az elvándorlások száma.

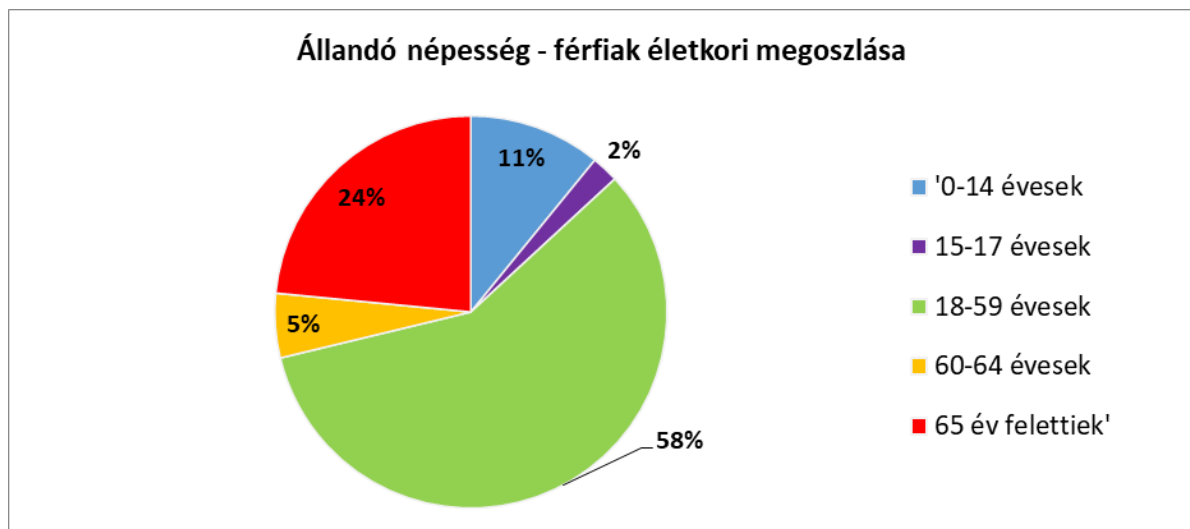
1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	667	bázis év
2019	704	105,55%
2020	751	106,68%
2021	766	102,00%
2022	728	95,04%
2023	739	101,51%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR		

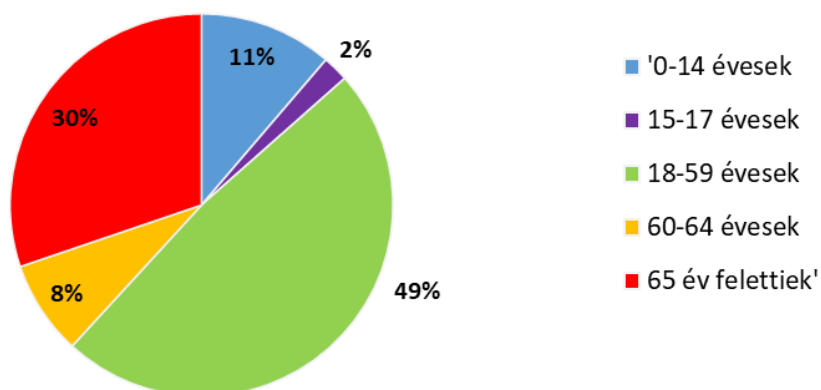
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	358	364	722	49,58%	50,42%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			20	2,77%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	39	41	80	5,40%	5,68%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	8	8	16	1,11%	1,11%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	208	176	384	28,81%	24,38%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	19	29	48	2,63%	4,02%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	84	110	194	11,63%	15,24%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

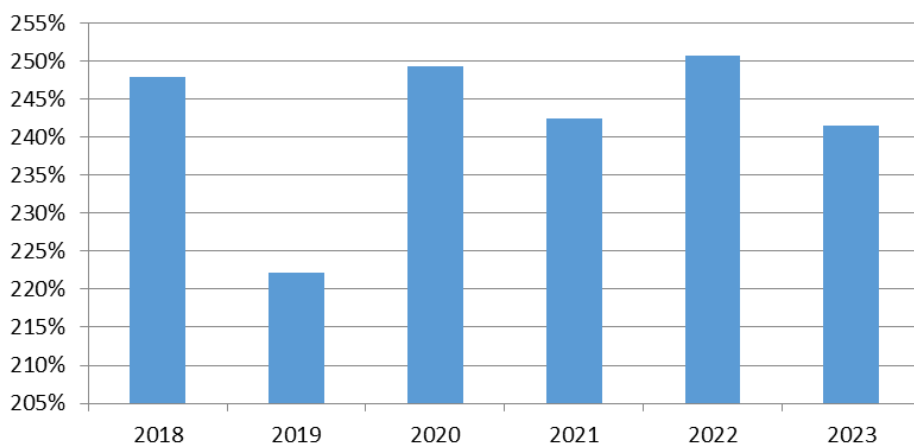

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	171	69	247,83%
2019	180	81	222,22%
2020	192	77	249,35%
2021	194	80	242,50%
2022	193	77	250,65%
2023	198	82	241,46%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

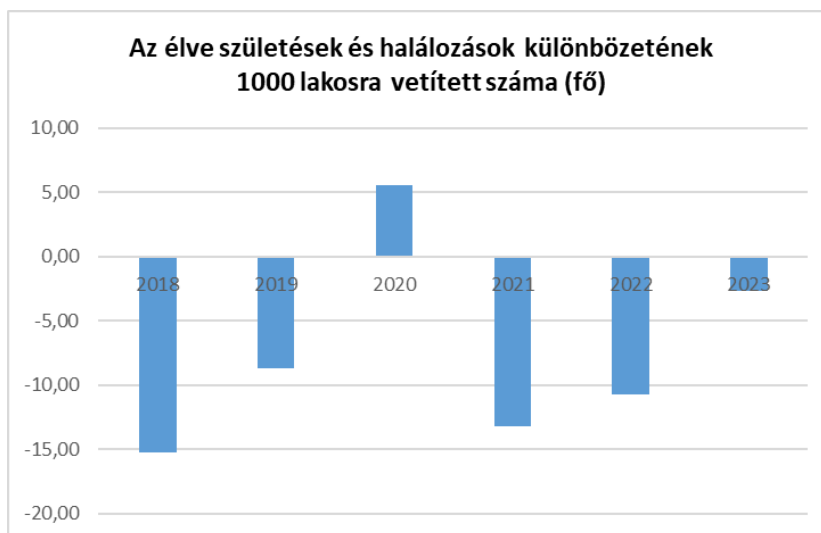
Öregedési index (%)

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2018	50,30
2019	64,19
2020	65,98
2021	18,46
2022	14,73
2023	4,09
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	-15,24
2019	-8,75
2020	5,50
2021	-13,18
2022	-10,71
2023	-2,73
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

Értékeink, küldetésünk

Bánk Község Önkormányzatának alapvető célja, hogy a településen érvényesüljön az az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

Általánosságban olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása, amelyek

- szolgálják egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, akár megelőzését a pénzületi, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutással, az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- kiszűrik az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségét,
- támogatják a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes szolgáltatások megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő új támogató szolgáltatások bevezetésével.

Az egyes célcsoportokat érintő célkitűzések:

- A rászoruló családok napi megélhetési gondjainak enyhítésére (szociális ellátások, rendkívüli települési támogatás), tartós, illetve átmeneti kereseti lehetőségek biztosítására (pl.: közmunkaprogramok, befektetők keresése helyi vállalkozás létrehozására stb.) irányulnak. A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok esélyegyenlőségének hosszú távú javítása, a társadalmi hátrányaikat megalapozó és generációkon átívelő problémák (oktatás, lakáshelyzet megoldása, munkahelyteremtés) felszámolása.
- A hátrányos helyzetű gyermekek részére különböző szociális ellátások, támogatások biztosítása (pl.: ingyenes étkezési lehetőség, tankönyvtámogatás stb.). Minden gyermek számára elérhető nevelési-oktatási, nappali ellátást nyújtó intézmény biztosítása, illetve a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjainak közreműködésével a gyermekek nevelési-oktatási rendszerből történő kimaradásának megakadályozása. A családok szociális helyzetének, a

gyermekkel kapcsolatos problémák, nehézségek feltérképezése, gyorsan, hatékonyan megvalósítható megoldási javaslatok, tervek kidolgozása.

- A közösségben élő hátrányos helyzetű nők társadalmi-szociális hátrányainak, illetve az ehhez vezető okok feltérképezése, megoldási lehetőségek keresése.
- A főként idős, beteg lakosok részére megfelelő szociális alapszolgáltatások folyamatos, zavartalan biztosítása, az igénybe vehető szociális ellátásokról, támogatásokról részletes, érthető tájékoztatás. Bizonyos időszakonként fórum szervezése az idősek ellátásában résztvevő szervezetek, szakszolgálatok szakemberei részére, az esetleges problémák, megoldásra váró feladatok, nehézségek feltérképezése, javaslatok, vélemények megvitatása.
- Az önkormányzati fenntartású közintézmények teljes akadálymentesítése a jogszabályi előírások figyelembevételével. Az Önkormányzat vállalja, hogy kiemelten kezeli és lehetőség szerint támogatást, nyújt minden akadálymentesítést célzó pályázathoz.
- A község lakossága számára, olyan ismertető anyagok készítésének, lakossági tájékoztató fórumok, valamint más típusú programok, rendezvények támogatása, segítése, melyek előmozdíthatják az esélyegyenlőségi program célcsoportját jelentő emberek kedvezőbb társadalmi integrációját, és szemléletváltást eredményezhet a lakosság minden szegmensénél.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Bánk Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv

megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Bánk Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2009. (III.27.) önkormányzati rendelete szabályozza a szociális ellátások rendjét. Ez a helyi rendelet tartalmazza többek között a települési támogatás, a szociális célú tüzifa juttatás, a települési lakásfenntartási támogatás, a szociális étkeztetés, valamint a házi segítségnyújtás jogosultsági feltételeit. A törvényi előírásokon túl, a rendelet célja, hogy községünkben olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll. A rendeletben a törvényi előírásokon foglaltakon túl az önkormányzat helyi támogatási formákat is meghatároz (pl. idősök karácsonyi támogatása, Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj). Az Önkormányzat az előzőekben felsoroltakon kívül minden évben karácsony előtt egyszeri rendkívüli pénzbeli támogatásban részesíti a nagycsaládosokat, azaz a három vagy több kiskorút nevelő, illetve nappali tagozaton tanulmányokat folytató gyermeket nevelő családokat, valamint a nehéz anyagi helyzetben lévő családokat.

A gyermekvédelem helyi szabályait a Bánk Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2016. (VII.12.) önkormányzati rendelete foglalja magában. A rendelet szabályozza a gyermekjóléti alapellátások feltételrendszerét. A képviselő-testület minden évben ún. iskolakezdési és óvodáztatási támogatással támogatja az óvodás gyermekeket, valamint a nappali tagozaton tanulmányokat folytató tanulókat, diákokat. A főiskolai/egyetemi hallgatók támogatása érdekében önkormányzat hosszú évek óta részt vesz a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj rendszerben.

Bánk Község Önkormányzata Képviselő-testülete a gyermekszületéshez kapcsolódó támogatásról 9/2019. (XI.20.) számon önkormányzati rendeletet alkotott. A rendelet célja a család, mint a társadalom alapvető egységének segítése, a család és a gyermekvállalás fontosságának elismerése, a gyermeket vállaló banki családok közösségépítő szerepének elismerése, a család és a gyermek Bánk község közösségéhez tartozásának és kötődésének erősítése, Bánk lakosságmegtartó erejének növelése, a gyermek születését követő anyagi terhek csökkentése és a családok szociális biztonságának támogatása. A gyermekszületéshez kapcsolódó települési támogatás formája: 50.000 Ft egyszeri pénzbeli települési támogatás, és Bánk címerrel ellátott babatakaró.

A fiatalok helyben maradása, illetve a település vonzóbbá tétele érdekében az önkormányzat helyi lakáscélú támogatást nyújt a községben lakást építő, vásárló, illetve lakást felújító banki lakosok részére. A lakáscélú helyi támogatás célja a rászoruló banki lakosok Bánk községben történő lakáshoz jutásának támogatása. A támogatás kamatmentes kölcsön, valamint vissza nem térítendő támogatás formájában igényelhető.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi, és törekszik arra, hogy valamennyi rászoruló réteg részesüljön támogatásban.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

Helyi építési szabályzat

Bánk Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2003.(IV.24.) önkormányzati rendelete szól a helyi építési szabályzatról (HÉSZ), amely magában foglalja a településrendezési, településszerkezeti, valamint településfejlesztési tervet. A helyi építési szabályzat határozza meg a település részeinek funkcióját, a területek felhasználási lehetőségeit, az ingatlanok közművekkel történő ellátását. A szabályzat alapján az önkormányzat meg tudja határozni, hogy melyek azok az önkormányzati tulajdonú beépítésre szánt területek, amelyeket ipari-gazdasági célra el lehet adni, illetve amelyeket beruházási célra fel lehet használni. A szabályzat alapján megállapítható a község egyes területeinek közműellátottsága, mely alapján az önkormányzat fel tudja mérni, hogy mely településrészek szorulnak esetleges fejlesztésre, milyen pályázati, fejlesztési célokat kell kitűznie, illetve ezekhez megfelelő forrásokat keresnie.

Költségvetés

Bánk Község Önkormányzata Képviselő-testületének éves költségvetési rendelete (a település 2024. évi költségvetését az 2/2024.(II.14.) önkormányzati rendelete szabályozza) tartalmazza az önkormányzat fejlesztési elképzeléseinek megvalósításához, a szociális és gyermekjóléti ellátásokhoz kapcsolódó előirányzatokat, az egészségügyi és oktatási feladatok ellátásához szükséges pénzügyi forrásokat, egyszóval az adott gazdasági évre vonatkozó pénzügyi háttérrel megteremti, amely az önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatának megvalósítását lehetővé teszi.

Bánk Község Önkormányzatának 2019-2024. ciklusra szóló gazdasági programjának célkitűzései:

- a község működőképességének megőrzése,
- az életminőség emelése,
- a lakossági szolgáltatások községi színvonalú fenntartása és fejlesztése,
- versenyképes gazdaság kialakításának segítése,
- a község kistérségi, turisztikai szerepének erősítése.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

- Az orvosi ellátás – körzeti házi orvos útján - heti két alkalommal biztosított helyben, a hét többi napján az orvosi ellátás a községtől 5 km-re lévő Rétság városban működő járóbeteg szakellátó központban vehető igénybe, ahol nem csak általános, hanem szakrendelés is folyik. A gyermek házi orvosi rendelés heti 1 napon Bánkon, a többi napon Rétság településen érhető el. A fogorvosi ellátás Romhány községben biztosított. A védőnői ellátás szintén körzeti formában Rétságon működik. A védőnő heti egy alkalommal végzi teendőit a településen.
- Az önkormányzati feladatok ellátása, végrehajtása Borsosberény, Bánk és Tolmács községek önkormányzatai által létrehozott Borsosberényi Közös Önkormányzati Hivatal Bánki Kirendeltségén történik. Ügyfélfogadás a hét minden munkanapján van.
- A gyermekjóléti szolgáltatást az önkormányzat a Nagyoroszi székhellyel működő Nyugat-Nógrád Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Társulás (továbbiakban: gyermekjóléti szolgálat) formájában biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat lát el. A gyermekjóléti szolgáltatás térítésmentes. A szolgálat feladatait a szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére, a jegyző, a gyámhivatal, vagy bármely állampolgár – a gyermek veszélyeztetettségére utaló - jelzése alapján végzi. A társulás központja Nagyoroszi, a családsegítő heti egy alkalommal, keddenként tart ügyfélfogadást az alapellátásban részesülőknek, valamint a segítségre szorulóknak.
- A települési hulladék koordinált, szervezett, egységes, a jogszabályi előírásoknak megfelelő formában történő elszállítása érdekében Bánk község tagja az Észak-Kelet Pest és Nógrád Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási Társulásnak. A hulladék elszállítását az önkormányzat által kötött közszolgáltatási szerződés alapján a Vertikal Group Nyrt. végzi. A hulladék elhelyezése, kezelése és ártalmatlanítása Nógrádmarcaltban történik.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

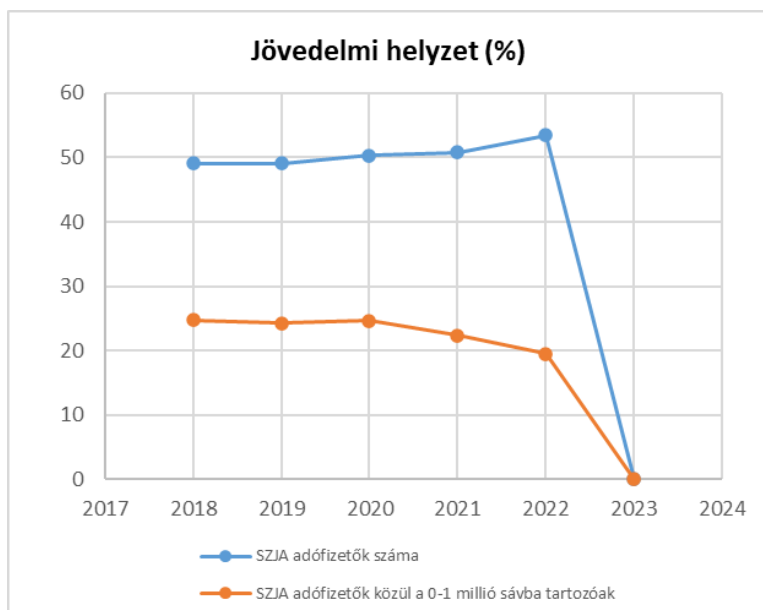
A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatok a TEIR adatbázisból, a Központi Statisztikai Hivatal 2001. és 2022. évi népszámlálási adataiból, a járási hivatal illetékes osztálya által szolgáltatott adatokból, a helyi önkormányzati és intézményi nyilvántartásokból, valamint az ágazati beszámolók megállapításaiból, szakemberek tapasztalataiból állt össze. Bánkra vonatkozó – az esélyegyenlőség és az adatszolgáltatás szempontjából releváns – kutatás nem történt.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2018	49,13	24,78
2019	49,09	24,22
2020	50,28	24,65
2021	50,83	22,34
2022	53,47	19,48
2023	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén. A 2022. évi népszámlálás adatai alapján 3 fő vallotta magát roma nemzetiségűnek.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult

iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

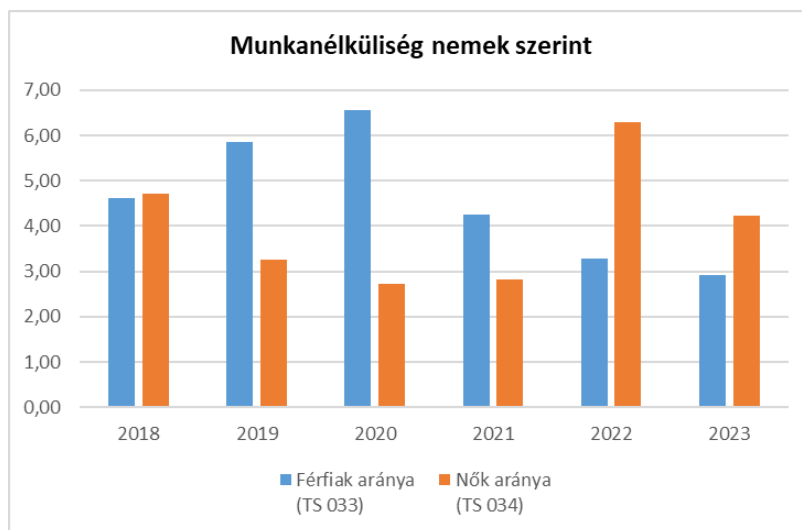
Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, valamint nyugdíj előtt álló személyek. Községünkben tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, a munkához való viszonyulás, munkaszocializációs problémák.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

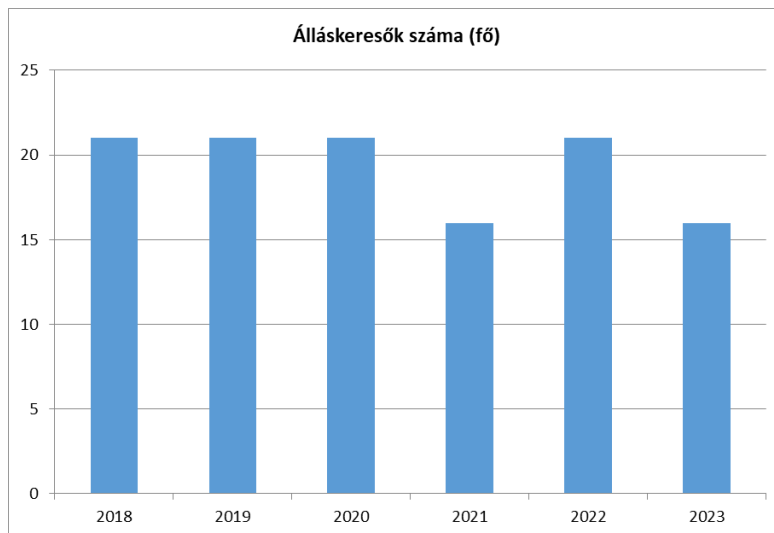
3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	4,62	4,72	4,67%
2019	5,86	3,26	4,56%
2020	6,55	2,73	4,64%
2021	4,26	2,82	3,54%
2022	3,29	6,28	4,79%
2023	2,92	4,23	3,58%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal			

A munkaképes korú népesség közel 4 %-a munkanélküli. Az álláskereső aránya változó tendenciát mutat, de összességében az tapasztalható, hogy csökken az álláskereső száma. Az álláskereső többsége nő.

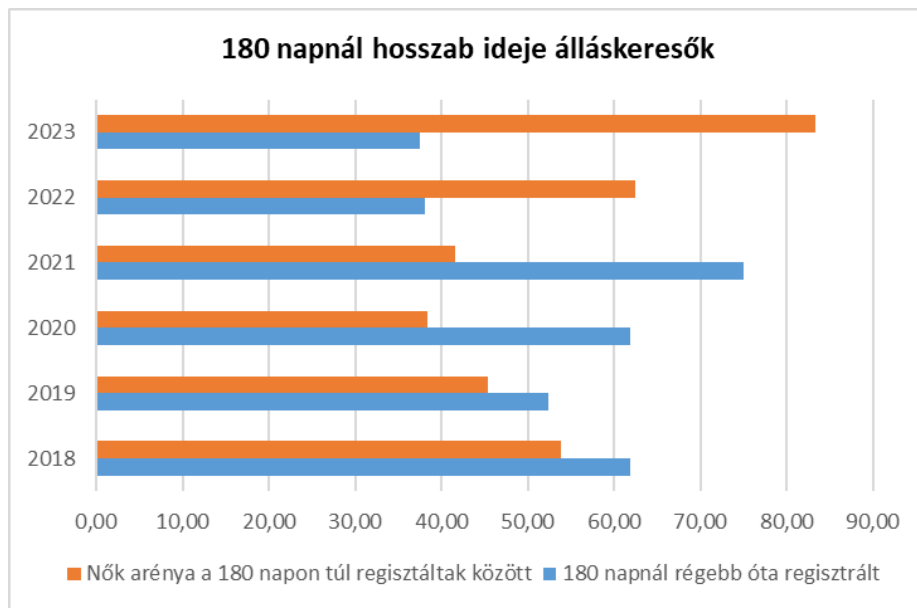
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskereső száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	21	21	21	16	21	16
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	1,00	0,00	0,00	1,00	1,00
	%	0,00%	4,76%	0,00%	0,00%	4,76%	6,25%
21-25 év (TS 038)	Fő	1,00	1,00	3,00	0,00	0,00	1,00
	%	4,76%	4,76%	14,29%	0,00%	0,00%	6,25%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	4,76%	4,76%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	4,00	2,00	0,00	1,00	0,00
	%	9,52%	19,05%	9,52%	0,00%	4,76%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	0,00	1,00	3,00	1,00	4,00
	%	4,76%	0,00%	4,76%	18,75%	4,76%	25,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	1,00	4,00	2,00	3,00	2,00
	%	4,76%	4,76%	19,05%	12,50%	14,29%	12,50%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	0,00	1,00	0,00	2,00	0,00
	%	4,76%	0,00%	4,76%	0,00%	9,52%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	2,00	4,00	1,00	0,00	2,00	1,00
	%	9,52%	19,05%	4,76%	0,00%	9,52%	6,25%
56-60 év (TS 045)	Fő	5,00	3,00	4,00	3,00	6,00	1,00
	%	23,81%	14,29%	19,05%	18,75%	28,57%	6,25%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	7,00	6,00	5,00	8,00	5,00	6,00
	%	33,33%	28,57%	23,81%	50,00%	23,81%	37,50%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	61,90	53,85
2019	52,38	45,45
2020	61,90	38,46
2021	75,00	41,67
2022	38,10	62,50
2023	37,50	83,33

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

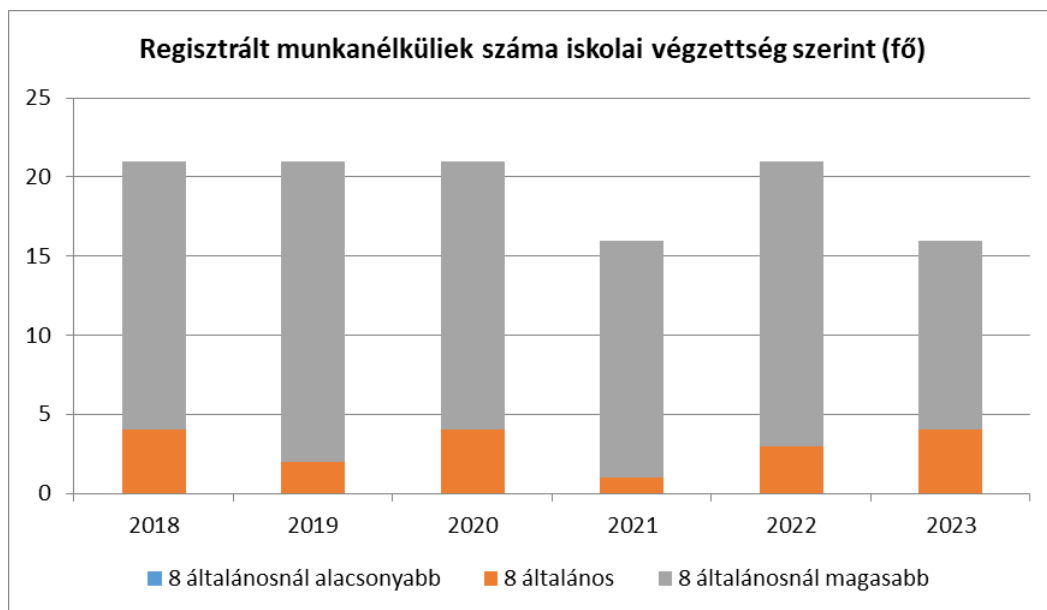

A regisztrált munkanélküliek közel 38 %-a 180 napnál régebben regisztrált, azaz tartós munkanélküli. Megállapítható, hogy a tartósan munkanélküliek arányán belül a nők aránya növekvő tendenciát mutat.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	21	0	0,00%	4	19,05%	17	80,95%
2019	21	0	0,00%	2	9,52%	19	90,48%
2020	21	0	0,00%	4	19,05%	17	80,95%
2021	16	0	0,00%	1	6,25%	15	93,75%
2022	21	0	0,00%	3	14,29%	18	85,71%
2023	16	0	0,00%	4	25,00%	12	75,00%

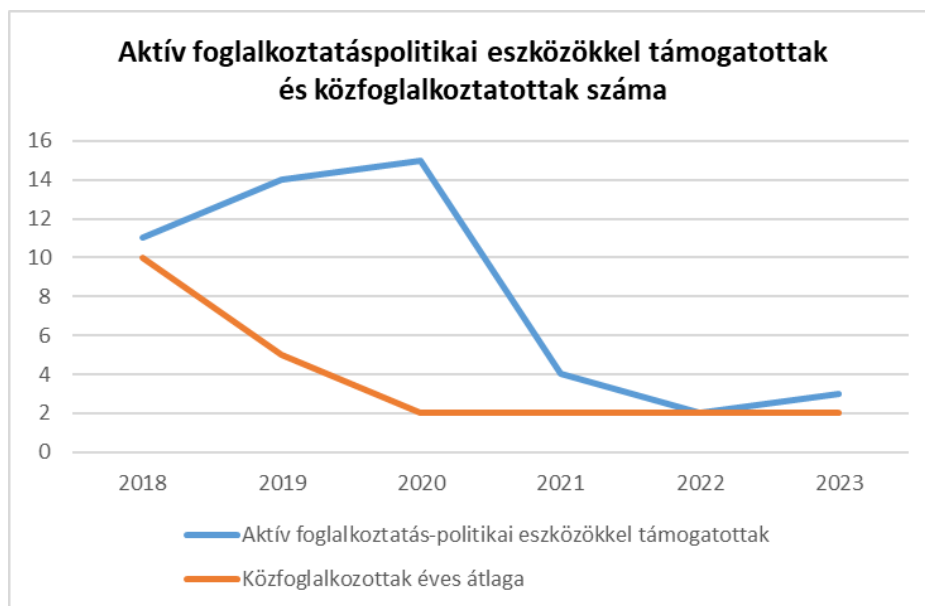
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen élők iskolai végzettség tekintetében nem tekinthetők hátrányos helyzetűnek. A regisztrált munkanélküliek többsége 8 általános iskolánál magasabb végzettséggel rendelkezik, illetve megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskereső legalább 8 általános iskolai végzettséggel rendelkeznek, a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségű regisztrált munkanélküliek aránya rendre meghaladja az alapfokú végzettséggel rendelkezők arányát.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	11	10
2019	14	5
2020	15	2
2021	4	2
2022	2	2
2023	3	2
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. A foglalkoztatás szervezését Borsosberényi Közös Önkormányzati Hivatal (a továbbiakban: hivatal) pénzügyi csoportja látta el, a munkáltatói feladatokat a település polgármestere. A munkaügyi, bérszámfejtési feladatokat ugyancsak a hivatal pénzügyi csoportja végzi.

2023. évben összesen 1 fő, 2024. évben 2 fő munkanélküli dolgozott az önkormányzatnál a közfoglalkoztatás keretében.

A Nógrád Vármegyei Kormányhivatal Rétsági Járási Hivatalának Foglalkoztatási Osztálya a járási székhelyen, Rétság, Radnóti u. 2. szám alatt fogadja az álláskeresőket. Minden esetben elsődleges szempont, hogy az ügyintézők az ügyfelek részére megfelelő állásokat keresnek és ajánlanak fel. A Kirendeltség a munkaerő-piaci képzések lebonyolításában, a képzési lehetőségek felkutatásában, a pályaválasztási tevékenységben az intézményi és a piaci képzőkkel tart fenn kapcsolatokat. A tanácsadás keretében: munka-, pálya-, álláskereső-, rehabilitációs és pszichológiai egyéni tanácsadón való részvételre van lehetőség.

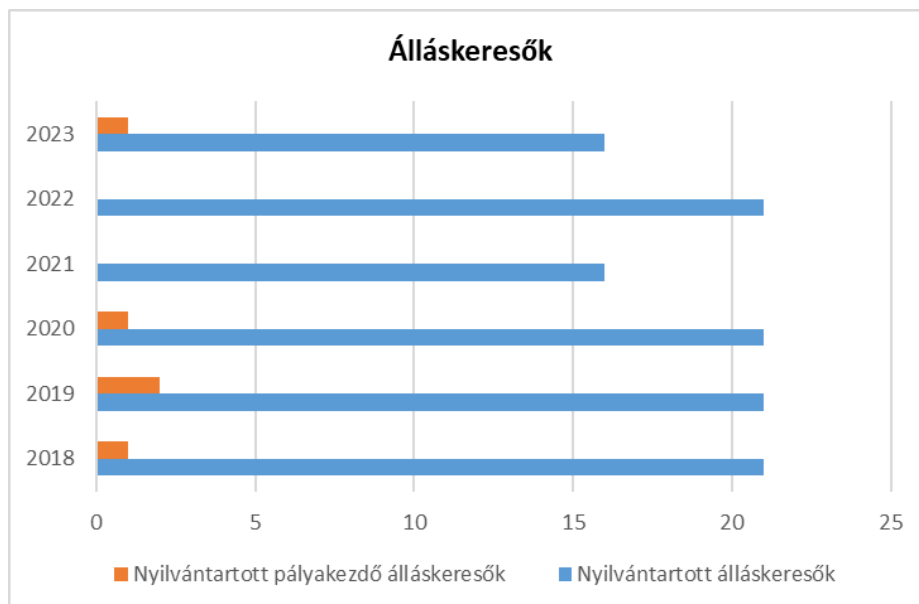
d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A szomszédos Rétság településen jelentős ipari park működik, az üzemek többsége jellemzően autóalkatrész-gyártással foglalkozik. A gyárak a környező településekről, így Bánkról is, viszonylag nagy számú munkaerőt vonzanak.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	21	1
2019	21	2
2020	21	1
2021	16	0
2022	21	0
2023	16	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fiatalok foglalkoztatása helyben nem megoldott, a községben leginkább az idegenforgalomhoz, vendéglátáshoz, illetve a kereskedelemhez – ideértve a szolgáltató tevékenységeket is - kapcsolódó szakmákkal rendelkezők boldogulnak leginkább. Az Önkormányzat nyári diákmunkában való foglalkoztatással járul hozzá a pályakezdők munkatapasztalat szerzéséhez. A község idegenforgalmi jelentősége miatt nemcsak belföldi, hanem egyre több külföldi vendéget vonz, így a községben dolgozók nyelvismeretének bővítése is sürgető szükségletté vált. A Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya időszakonként szervez az állás keresők részére nyelvtanfolyamokat, illetve a környező városokban lehetőség nyílik az iskolák által szervezett felnőttképzési rendszer keretében történő nyelvi képzéseken részt venni.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Bánk község Önkormányzata évek óta részt vesz az országos és járási közfoglalkoztatási programokban, valamint a nyári diákmunka programban annak érdekében, hogy az álláskeresők részére munkát tudjon biztosítani visszavezetve őket ezzel a munkaerő-piacra.

Közfoglalkoztatás:

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája, támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatás átmeneti munkalehetőséget biztosít azok számára, akiknek az önálló álláskeresőse hosszú ideig eredménytelen.

A közfoglalkoztatás számottevő lehetőséget jelent a halmozottan hátrányban lévő, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (a továbbiakban: FHT) részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskeresők (kiemelten a megváltozott munkaképességűek, a hajléktalanok, menekültek, roma nemzetiségű álláskeresők) átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.

Azt, hogy ki lehet közfoglalkoztatott, a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény (a továbbiakban: Kftv.) határozza meg. Eszerint közfoglalkoztatott az lehet, aki

- munkaviszonyt létesíthet és 16. életévét betöltötte, valamint
- megfelel az alábbi feltételek valamelyikének:
- a járási hivatalban regisztrált álláskereső – FHT (foglalkoztatást helyettesítő támogatás)-ban részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskereső, ideértve azt az álláskeresőt is, akinek álláskeresőként való nyilvántartása a közfoglalkoztatási jogviszonya miatt szünetel – vagy a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény szerinti rehabilitációs ellátásban részesülő személy
- a menekültügyi őrizetben lévő személy kivételével kérelmének jogerős elbírálásáig az, aki menekültként, oltalmazottként, vagy menedékesként történő elismerés iránti kérelmet nyújtott be,
- olyan harmadik országbeli állampolgár, akinek az idegenrendészeti hatóság a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 62. § (1) bekezdés a), c), d), f) pontok alapján kijelölt helyen való tartózkodását rendelte el.

Azt, hogy kik lehetnek közfoglalkoztatók, a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény határozza meg.

Közfoglalkoztató lehet:

- helyi és nemzetiségi önkormányzat, valamint ezek jogi személyiséggel rendelkező társulása,
- költségvetési szerv (például: vízügyi igazgatóságok, erdőgazdaságok, nemzeti parkok),
- egyházi jogi személy,
- közhasznú jogállású szervezet,
- civil szervezet,
- állami és önkormányzati tulajdon kezelésével és fenntartásával megbízott, vagy erre a célra az állam, önkormányzat által létrehozott gazdálkodó szervezet,
- vízitársulat,
- erdőgazdálkodó (magánerdőgazdálkodó),
- szociális szövetkezet,

- vasúti pályahálózat-működtető szervezet,
- a kötelező önkormányzati feladat ellátásában közreműködő, törvény alapján kijelölt közérdekű szolgáltató.

A közfoglalkoztatók meghatározott körébe tartozás mellett vizsgálni kell azt is, hogy melyek azok a tevékenységek, amelyek közfoglalkoztatás keretében végezhetők. Ezek a tevékenységek a Kftv. szerint a következők:

- a Kftv.-ben meghatározott feladat, továbbá törvény által előírt állami feladat, vagy
- a helyi önkormányzatokról szóló törvényben előírt kötelező vagy önként vállalt feladat, vagy
- a nemzetiségek jogairól szóló törvényben előírt kötelező vagy önként vállalt feladat,
- a helyi vagy azon túlmutató közösségi – így különösen –
- egészségmegőrzési,
- szociális,
- nevelési, oktatási,
- kulturális, kulturális örökség megóvása, műemlékvédelmi,
- természet-, környezet- és állatvédelmi,
- gyermek- és ifjúságvédelmi, sport,
- közrend és közlekedésbiztonsági,
- ár- és belvízvédelmi célú,
- közforgalom számára megnyitott út, híd, alagút fejlesztéséhez, fenntartásához és üzemeltetéséhez kapcsolódó szükségletek kielégítését szolgáló feladat, vagy
- a Kormány által meghatározott közösségi célok megvalósítását elősegítő feladat.

További feltétel, hogy a felsorolt feladatok kizárólag akkor láthatók el közfoglalkoztatás keretében, ha a feladat ellátására törvény nem ír elő közalkalmazotti, közszolgálati vagy kormányzati szolgálati jogviszonyt. A közfoglalkoztatásban végzett tevékenység a fentieken túl nem lehet nyereségérdekelt, piac- és profitorientált. A közfoglalkoztatási jogviszony a közfoglalkoztató és közfoglalkoztatott által kötött közfoglalkoztatási szerződéssel jön létre, amelyet írásba kell foglalni. A közfoglalkoztatási jogviszonyra a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény rendelkezéseit a Kftv.-ben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

A közfoglalkoztatási jogviszony legfontosabb sajátosságai a következők:

- csak határozott időre (legfeljebb 12 hónap) létesíthető. A hosszabb időtartamú és az országos közfoglalkoztatási programok esetében egy alkalommal legfeljebb további 6 hónappal hosszabbíthatóak meg.
- a jogviszony tartamát naptárilag vagy más alkalmas módon meg kell határozni (közfoglalkoztatási szerződésben),
- próbaidő nem köthető ki,
- a rendes munkaidő időtartama napi 4-8 óra lehet, a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény szerinti rehabilitációs ellátásban részesülő személyek, továbbá olyan álláskeresőket esetében, akiknek legalább negyven százalékos mértékű egészségkárosodását a rehabilitációs szakértői szerv megállapította, vagy vakok személyi járadékában vagy fogyatékosági támogatásban részesül, napi 4-8 óra.
- a szabadság mértéke közfoglalkoztatási jogviszonyban naptári évenként 20 munkanap,
- a szabadsága tartamára a közfoglalkoztatottat közfoglalkoztatási bér, illetve közfoglalkoztatási garantált bér illeti meg,

- a betegszabadsága tartamára a közfoglalkoztatottat a közfoglalkoztatási bér, illetve a közfoglalkoztatási garantált bér 70%-a illeti meg,
- fizetés nélküli szabadságot köteles engedélyezni a közfoglalkoztató, ha a közfoglalkoztatott a közfoglalkoztatási jogviszony időtartama alatt olyan munkáltatónál, aki nem lehet közfoglalkoztató, legalább 3 nap, legfeljebb 120 nap időtartamú határozott idejű munkaviszonyt létesít, kivéve, ha a közfoglalkoztató a munkavégzéshez kapcsolódóan a képzés lehetőségét is biztosítja. A közfoglalkoztatott köteles bemutatni a munkaszerződést a fizetés nélküli szabadság megkezdése előtt legalább 2 munkanappal.
- várandóssága idejére egészségi állapotának megfelelő munkakört kell felajánlani a közfoglalkoztatott számára, ha a munkaköri alkalmasságára vonatkozó orvosi vélemény alapján a munkakörében nem foglalkoztatható,
- foglalkoztathatósági szakvéleményezést kell kérni a közfoglalkoztatás megkezdése előtt, amely azt határozza meg, hogy a munkavállaló mely foglalkozási korlátozás mellett folytathat kereső tevékenységet,
- önkormányzati közfoglalkoztatás esetén a kormányhivatal, más közfoglalkoztatás esetében a közfoglalkoztató kezdeményezi a foglalkoztathatósági szakvéleményezést,
- a foglalkozás egészségügyi vizsgálatról kiállított szakvélemény kiállításától számított két évig érvényes, és több foglalkoztatónál felhasználható.
- A közfoglalkoztatott mentesül a rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól a munkaviszony létesítése céljából történő állásinterjún való részvételhez szükséges időtartamra.

A Kftv. három hónap időtartamra kizárja a közfoglalkoztatásból mindazokat, akiket tanköteles gyermekük mulasztása miatt szabálysértés elkövetéséért három hónapon belül jogerősen elmarasztaltak, valamint akik a helyi önkormányzati rendeletben előírt, a lakókörnyezet (kert, udvar, jogszabályban meghatározott, az ingatlanhoz kapcsolódó közterület) rendezettségének biztosítására vonatkozó kötelezettségüket nem teljesítik. A közfoglalkoztatási jogviszonyban nem álló álláskereső 3 hónapig nem közvetíthető közfoglalkoztatási jogviszonyba. Kizárást von maga után továbbá, ha a közfoglalkoztatási jogviszonyban álló álláskereső a megfelelő álláshelyre szóló állásajánlatot nem fogadja el vagy a számára egyszerűsített foglalkoztatás keretében felajánlott munkát nem fogadja el. Úgyisnt ki kell zárni a közfoglalkoztatásból azt, akinek a közfoglalkoztatási jogviszony létesítését megelőző három hónapon belül a közfoglalkoztatáson kívüli egyéb foglalkoztatási jogviszonya munkavállalói felmondással vagy a munkáltató azonnali hatályú felmondásával – ide nem értve a próbaidő alatti azonnali hatályú felmondást - szűnt meg, akinek a közfoglalkoztatási jogviszonya a közfoglalkoztató azonnali hatályú felmondásával szűnik meg, továbbá aki az állami foglalkoztatási szerv által számára felajánlott képzési lehetőséget nem fogadja el.

A közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztatott jogosultságot szerez társadalombiztosítási- és nyugellátásra (táppénz, nyugdíj).

Munkaerő-piaci célcsoport:

- járási hivatalban regisztrált álláskereső – FHT-ban részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskereső –, valamint
- a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény szerinti rehabilitációs ellátásban részesülő személyek.

A munkaerő-piaci célcsoport foglalkoztatásához a következő formákban nyújtható támogatás:

- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása (legfeljebb 12 hónap időtartam, napi 6-8 órás munkaidő, a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény szerinti rehabilitációs ellátásban részesülő személyek, továbbá olyan álláskeresőket esetében, akiknek legalább negyven százalékos mértékű egészségkárosodását a rehabilitációs szakértői szerv megállapította, vagy vakok személyi járadékában vagy fogyatékossági támogatásban részesül, napi 4-8 órás munkaidő),
- országos közfoglalkoztatási program támogatása (legfeljebb 12 hónap időtartam, napi 6-8 órás munkaidő, a rehabilitációs ellátásban részesülő személyek, továbbá olyan álláskeresőket esetében, akiknek legalább negyven százalékos mértékű egészségkárosodását a rehabilitációs szakértői szerv megállapította, vagy vakok személyi járadékában vagy fogyatékossági támogatásban részesül, napi 4-8 órás munkaidő),
- mintaprogram támogatása (legfeljebb 12 hónap időtartam, napi 4-8 órás munkaidő),

A fent felsorolt közfoglalkoztatási formák közül jelen pillanatban a Belügyminisztérium a hosszabb időtartamú és az országos közfoglalkoztatási programok, illetve a mintaprogramok iránti kérelmek benyújtására biztosít lehetőséget.

Országos közfoglalkoztatási programokhoz kapcsolódóan a közfoglalkoztatók igényei szerint indulnak szakmai képzések, amelyek – a képzés jellegétől függően tanúsítvány vagy OKJ-s bizonyítvány megszerzésével zárulnak. (A nagy létszámú közfoglalkoztatottat alkalmazó vízügyi, erdőgazdálkodási területen például jellemzően kisgépkézelői, erdőművelő, motorfűrész kezelő képzések indulnak.)

Nyári diákmunka program

A program –prevenciós jelleggel –már diákkorban elő kívánja segíteni a fiatalok munkához jutását és ezzel a korai munkatapasztalat-szerzés mellett a jövedelemszerzés lehetőségét is biztosítja. A munka révén szerzett korai sikerélmény elősegíti a későbbi munkaszocializációs folyamatot is. A program továbbá lehetőséget kínál a diákok kötelező szakmai gyakorlatának teljesítésére is.

A program célcsoportjába azok a fiatalok tartoznak, akik:

- 16 –25 év közötti nappali tagozaton tanuló diákok
- közvetítést kérőként kérték nyilvántartásba vételüket,
- foglalkoztatásra irányuló, vagy vállalkozási jogviszonnyal nem rendelkeznek.

A járási hivatal foglalkoztatási osztálya a program keretében a közvetítést kérőként regisztrált diákok számára általános és a helyi sajátosságokra is kitérő munkaerőpiaci információt nyújt. Ezt követően a beérkezett munkaerőigények alapján az esélyegyenlőségi szempontok figyelembevételével munkaközvetítést végez a legoptimálisabb elhelyezés érdekében.

A programban a diákok csak a Munka Törvénykönyve hatálya alá tartozó munkaviszonyban foglalkoztathatóak, ennek megfelelően támogatás is csak munkaviszony keretében történő foglalkoztatáshoz nyújtható.

A program két pillérre épül:

1. Önkormányzati diákmunka: A programban a foglalkoztatást biztosító és így támogatható munkáltató a területi, települési önkormányzat és önkormányzati alaptevékenységet végző intézménye, továbbá egyházi jogi személy lehet.

2. Diákmunka a mezőgazdaság és vendéglátás területén: A felmerülő ágazati munkaerőhiány kezelése érdekében a mezőgazdaság és a vendéglátás területén is lehetőség nyílik a program keretében diákok időnyjellegű foglalkoztatására.

A foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok és a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők. Alacsony továbbá a 21-24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

NEM RELEVÁNS.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az önkormányzat a foglalkoztatás során szem előtt tartja a diszkrimináció tilalmának érvényesülését. Nincs tudomásunk olyan esetről, hogy a településen működő munkaadók az álláskeresőket hátrányos megkülönböztetésben részesítették volna.

i) digitális ismeretek megszerzése és hozzáféréseinek lehetősége

Komoly probléma, hogy az idősebb, 50 év feletti lakosság jelentős része még mindig digitálisan írástudatlan. Különösen nagy a lemaradás – az idősek mellett – a munkanélküliek, a hátrányos helyzetűek, a kistelepüléseken élők és alacsony végzettségűek körében, akiket szinte csak a felnőttképzés keretében lehet megszólítani. A Kormány felismerte, hogy a digitalizáció a versenyképesség, a fejlődés és a jólét legfőbb hajtóereje, ezért 2016. évben elfogadta a Digitális Oktatási Stratégiát, mely a digitális írástudatlanságot igyekszik csökkenteni.

Az Önkormányzat 2020. évben az elektronikus ügyintézés elsajátítása céljából tanfolyamot szervezett, melyen térítésmentesen vehettek részt az érdeklődők. A tanfolyam célcsoportja – a nappali tagozaton tanulmányokat folytató diákok kivételével – a 16-65 év közötti korosztály volt. A résztvevőknek nem kellett semmilyen alapismerettel rendelkezniük. A képzés 2x35 órában, hétfőként valósult meg, melynek végén a résztvevők tanúsítványt, valamint egy táblagépet kaptak. A tanfolyam keretében 2 csoport indult, összesen 30 fős létszámmal.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az anyagi helyzet romlásának következményeként a munkanélküli emberek kapcsolatai beszűkülnek, megváltozik az énképük és életvitelükben is izolálódnak. Az anyagi nehézségek konfliktusokat idéznek elő a munkanélküliek családjában. Az álláskereső részére álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár.

Az Flt. V. fejezete rögzíti az álláskeresők ellátására vonatkozó szabályokat. Álláskeresői járadék azt illeti meg, aki

- álláskereső,
- amennyiben a kérelmét megelőző 3 évben legalább 360 nap jogszerző idővel rendelkezik, azaz munkaviszonyban állt
- munkát akar vállalni, de önálló álláskeresőse nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

Az álláskeresői járadék megállapításának és későbbi folyósításának előfeltétele regisztráció a lakóhely vagy tartózkodási hely szerint illetékes járási (kerületi) hivatal foglalkoztatási osztályán.

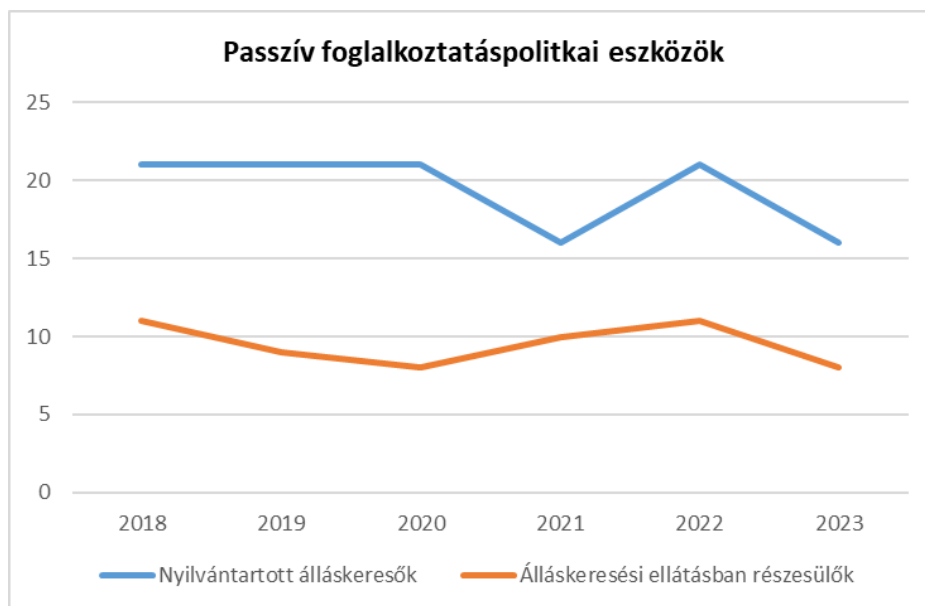
Az álláskeresői járadék folyósítási idejének számítása során tíz nap jogosultsági idő egy nap járadékfolyósítási időnek felel meg. A járadék folyósításának leghosszabb időtartama 90 nap.

Az álláskeresői járadék napi összege a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvény 26. § (4) bekezdés alapján meghatározott járadékalap 60 százaléka, legfeljebb a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér napi összegének megfelelő összeg.

Az Flt. 30. §-a szerint az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskeresői támogatást kell megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek esetén.

Az álláskereső részére járó álláskeresői járadék, álláskeresői segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos (ideértve a lakóhelyétől az állami foglalkoztatási szervhez történő oda- és visszautazást, valamint az állami foglalkoztatási szerv által kezdeményezett foglalkozás-egészségügyi szakvélemény beszerzéséhez szükséges utazást is), a tömegközlekedési eszköz igénybevételeivel felmerült indokolt helyközi utazási költséget meg kell téríteni az Flt. 32. §-a szerint.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	21	4,92%	11	52,38%
2019	21	4,74%	9	42,86%
2020	21	4,36%	8	38,10%
2021	16	3,25%	10	62,50%
2022	21	4,59%	11	52,38%
2023	16	3,49%	8	50,00%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal				

A település aktív korú állományához képest az állás keresési ellátásban részesülők száma alacsony. A nyilvántartott állás keresők 50 %-a részesül csak állás keresési járadékban, a többi személy ellátatlan, vagy a járási hivataltól részesül szociális ellátásban.

Pénzbeli ellátások:

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott támogatás.

Az ellátást a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.), valamint a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Pr.) szabályozza.

Az aktív korúak ellátására való jogosultság megállapítását az illetékes járási hivatalnál kell kérelmezni.

Az aktív korúak ellátása két jogcímen vehető igénybe.

Egészségkárosodott személy és 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevelő olyan szülő részére, aki a gyermek napközbeni elhelyezését nem tudja másképp biztosítani, az aktív korúak ellátásán belül egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás állapítható meg, illetve állás kereső kérelmezők esetén az aktív korúak ellátásán belül foglalkoztatást helyettesítő támogatás állapítható meg.

Aktív korúak ellátására való jogosultságot állapítható meg annak az aktív korú (18. életévét betöltött, de a rá irányadó nyugdíjkorhatárt be nem töltött) személynek,

- aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy
- aki vakok személyi járadékában részesül, vagy
- aki fogyatékosági támogatásban részesül, vagy
- akinek esetében a munkanélküli-járadék, állás keresési járadék, állás keresési segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: állás keresési támogatás) folyósítási időtartama lejárt, vagy
- akinek esetében az állás keresési támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Ft. alapján állás keresési támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy

f) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy

g) akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött,

feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

Az aktív korúak ellátása tekintetében nem minősül keresőtevékenységnek a közfoglalkoztatás, az egyszerűsített foglalkoztatás, valamint a háztartási munka.

Az a személy, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult, kivéve azokat a speciális eseteket, amikor az ellátás formája egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás.

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult az az aktív korúak ellátására jogosult személy, aki

a) egészségkárosodottnak minősül,

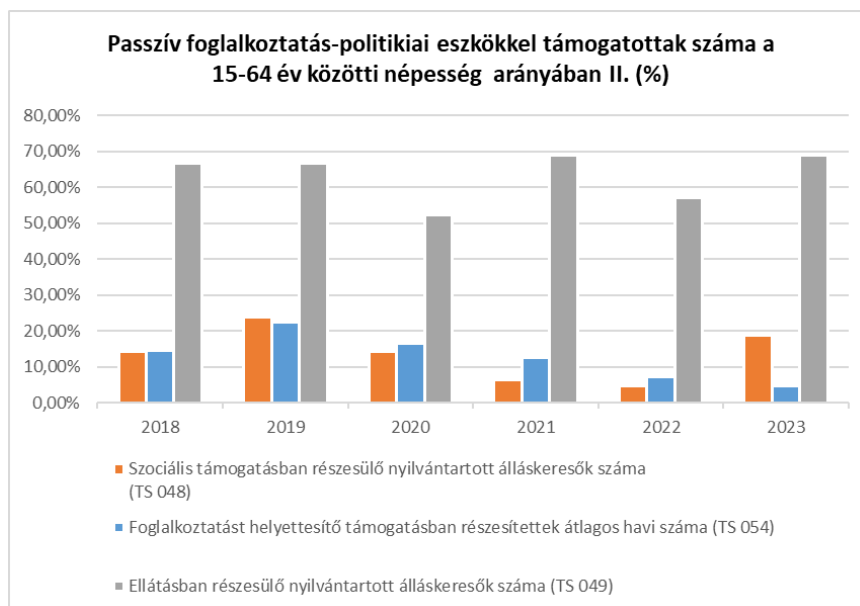
b) 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben, illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás összege 22 800 Ft/hó. Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás havi összege a család jövedelmétől függően változó, de nem haladhatja meg a nettó közfoglalkoztatási bér 90%-át (48 795,- Ft).

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	3	14,29%	3	14,57%	14	66,67%
2019	5	23,81%	5	22,38%	14	66,67%
2020	3	14,29%	3	16,43%	11	52,38%
2021	1	6,25%	2	12,56%	11	68,75%
2022	1	4,76%	2	7,14%	12	57,14%
2023	3	18,75%	1	4,56%	11	68,75%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)	
	fő	
2018	✓	1
2019	✓	1
2020	✓	1
2021	✓	1
2022	✓	1
2023	✓	1

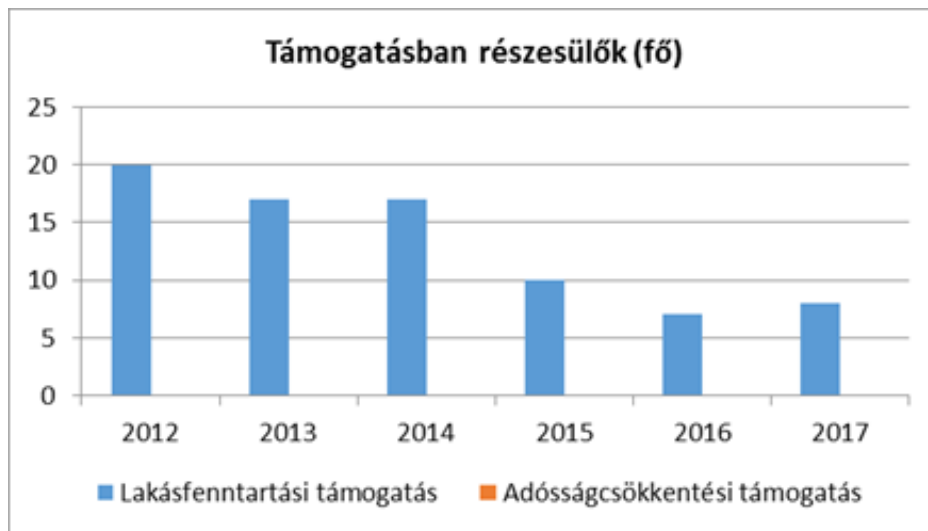
Forrás: TeIR, KSH

Megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők több, mint fele részesül valamilyen ellátásban, de az ellátottak köre folyamatosan változik, egy-két kivételtől eltekintve a segélyezettek nagy része időszakosan, vagy akár hosszabb távon (bizonyos esetekben véglegesen) kikerül a szociális ellátások köréből, mert sikerül a munkapiacra elhelyezkednie, vagy a közfoglalkoztatás keretében kerül foglalkoztatásra.

A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma 2011. évet követően jelentősen megnőtt a Szocvtv. módosításának köszönhetően, amely többek között átírta a lakásfenntartási támogatásra való jogosultsági feltételeket. A jövedelmi korlát a korábbihoz képest jóval magasabb összegben került meghatározásra, és egyéb tekintetben is jelentős módosítások kerültek bevezetésre.

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaiak viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A lakásfenntartási támogatást elsősorban természetbeni szociális ellátás formájában, és a lakásfenntartással összefüggő azon rendszeres kiadásokhoz kell nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti. A jogosultság egy évre került megállapításra, az ellátást pedig nagyobb részt pénzbeli ellátás formájában kapják a jogosultak. A Szocvtv. 2014. évi módosítása értelmében a lakásfenntartási támogatás, mint önálló szociális ellátási forma 2015. március 1. napjától megszűnt. Az önkormányzat helyette bevezette a települési lakásfenntartási támogatást, melynek jogosultsági feltételei nagyrészt megegyeznek a korábbi lakásfenntartási támogatás jogosultsági feltételeivel. A lakásfenntartással kapcsolatos kiadásokhoz kapcsolódó támogatásban részesülők száma 2014. évtől számottevően csökkent.

A községben is komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős családok esetében. Ez a réteg a napi megélhetés mellett az ún. többletkiadásokat (pl.: tüzelő beszerzése, betegség, kórházi kezelés stb.) nem tudja jövedelméből fedezni, ezért áthidaló megoldásként az önkormányzathoz fordulnak segítségért. Az ilyen időszakos nehézségek kiküszöbölésére, orvoslására kérelem alapján vagy akár polgármesteri-, képviselői javaslatra települési támogatást nyújt az önkormányzat.

Az önkormányzati rendelet alapján rendkívüli települési támogatás nyújtható eseti jelleggel a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személy és családja részére, elsősorban az Sztv. 45.§ (4) bekezdésében foglalt esetekben², valamint téli tüzelő vásárlásához, gyógyszerek beszerzéséhez, kórházi ápoláshoz, káresemény bekövetkezéséhez kapcsolódó kiadásokhoz, baleseti sérülésből fakadó kiadásokhoz, bűncselekmény sértettje részére. A települési támogatás pénzbeli támogatásként vagy természetbeni ellátás formájában is nyújtható. Természetbeni ellátás különösen az Erzsébet-utalvány, az élelmiszer, a tüzelősegegy, a tankönyv és tanszervásárlás támogatása, a tandíj, a közüzemi díjak, illetve a gyermekintézmények térítési díjának kifizetéséhez nyújtott támogatás.

Rendkívüli települési támogatás polgármesteri vagy képviselői javaslatra, valamint a gyermekek érdekeire való tekintettel a nevelési-oktatási intézmény, gyámhatóság, családsegítő javaslatára jövedelemre való tekintet nélkül hivatalból is megállapítható.

A település támogatás keretében nyújtott ellátás egyik sajátos formája az ún. szociális célú tüzelőanyag támogatás. Az önkormányzati rendelet alapján a települési önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárláshoz kapcsolódó kiegészítő támogatás igénybevételével vásárolt szociális célú tűzifára

- a) az aktív korúak ellátásában részesülő,
- b) az időskorúak járadékában részesülő,
- c) a lakásfenntartási települési támogatásban részesülő,
- d) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult,
- e) a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő,

² Rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások - így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.

- f) a háztartásában három vagy több kiskorú vagy eltartott gyermeket nevelő személy, akinek családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg a 130.000 Ft-ot,
- g) a közfoglalkoztatott,
- h) a jövedelemmel nem rendelkező
- i) az az egyedül élő öregségi nyugdíjban részesülő, akinek havi nettó jövedelme nem haladja meg a 150.000 forintot,
- j) az a családban élő, akinek az egy főre jutó havi nettó jövedelme nem haladja meg az 130.000 forintot,
- k) a csökkent önkiszolgálási képességgel rendelkező súlyos mozgásszervi fogyatékossgal élő személy jogosult,

feltéve, hogy lakásában a tűzifával történő fűtés lehetséges. A jogosultak közül az a)-e) pontokban meghatározott rászorulóknak előnyt élveznek.

A szociális célú tűzifa a települési támogatáshoz rendszeresített kérelem nyomtatványon benyújtott kérelemmel igényelhető. A képviselő-testület kérelem benyújtása nélkül, polgármesteri vagy képviselői javaslatra, a helyi társadalmi és szociális viszonyok ismerete alapján is juttathat szociális célú tűzifát a jogosultak részére. A szociális célú tűzifára jogosultak közül a támogatásban részesülőkről és a támogatás mértékéről a képviselő-testület határozattal dönt, úgy, hogy háztartásonként legfeljebb 5 m³ tűzifa juttatható. Szociális célú tűzifa juttatásban háztartásonként vagy ingatlanonként egy személy részesülhet.

A szociális célú tűzifa juttatás szintén népszerű támogatási forma a lakosság körében, évről évre egyre többen nyújtanak be igényt tüzelőanyag támogatásra.

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Alanyi alapösszegű ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló súlyosan fogyatékos, vagy tartósan beteg 18 év alatti személy gondozását, ápolását végzi. Emelt összegű ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló súlyosan fogyatékos, fokozott ápolási szükséglettel rendelkező személy gondozását, ápolását végzi.

A kiemelt ápolási díjra jogosult az a közeli hozzátartozó, aki által ellátott személy:

- 18. életévét betöltötte, és a rehabilitációs hatóság a komplex minősítés során megállapítja, hogy a megváltozott munkaképességű személy egészségkárosodása jelentős és önellátásra nem vagy csak segítséggel képes, vagy
- 18. életévét nem töltötte be, vagy betöltötte, de tanulmányokat folytat, és utána állapota miatt magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak, és ezzel együtt a magasabb összegű családi pótlékra jogosító állapot igazolását végző szakorvos igazolja, hogy betegsége vagy fogyatékos állapota miatt tartós ápolást-gondozást igényel.

2013. január 1-jétől a Szocvtv. módosítása következtében az ápolási díjat az ápolást végző személy lakóhelye szerint illetékes járási hivatal állapítja meg.

Természetben nyújtott szociális ellátások

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás, mely alanyi és normatív jogcímen adható.

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy – külön jogszabályban meghatározottak szerint – térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási támogatásba befogadott

- a) járóbeteg-ellátás keretében rendelhető egyes, a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól

szóló jogszabályban meghatározott gyógyszerekre – ideértve a különleges táplálkozási igényt kielégítő tápszereket is – gyógyszerkerete erejéig,

- b) egyes, a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló jogszabályban meghatározott gyógyászati segédeszközökre, ideértve a protetikai és fogsabályozó eszközöket is, valamint azok javítására és kölcsönzésére, továbbá
- c) az orvosi rehabilitáció céljából igénybe vehető gyógyászati ellátásokra [az a)–c) pont szerinti a továbbiakban együtt: gyógyító ellátás].

A gyógyszerkeret

- a) a rendszeres gyógyszereszkükséglet támogatását szolgáló egyéni gyógyszerkeretből, és
- b) az akut megbetegedésből eredő gyógyszereszkükséglet támogatását szolgáló eseti keretből tevődik össze.

Az alanyi és a normatív közgyógyellátásra való jogosultságról a járási hivatal dönt.

Az alanyi közgyógyellátásra való jogosultságot **négy** évre, a normatív közgyógyellátásra való jogosultságot **két** évre állapítják meg.

A községben személyes gondoskodást nyújtó ellátások is igénybe vehetők, melynek formái:

1. szociális étkeztetés.
2. házi segítségnyújtás.

Szociális étkeztetés

Az önkormányzat kérelemre szociális étkezést biztosít azon rászorultaknak, aki

- a) 65. életévét betöltött személy, vagy
- b) rokkantsági nyugdíjas, vagy
- c) baleseti rokkantsági nyugdíjas, vagy
- d) hajléktalan, vagy

azon személynek, aki egészségi állapota, fogyatékosága, pszichiátriai betegsége vagy szenvedélybetegsége miatt a napi legalább egyszeri meleg étkezést önmaga, illetve eltartottjai részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem tudja biztosítani és ezt háziorvos vagy szakorvos által kiállított igazolással bizonyítja.

Ezt az ellátási formát jellemzően idős, egyedülálló személyek veszik igénybe egyrészt azért, mert már nem tudják önmagukat megfelelően ellátni, egészségi állapotuk miatt nehezükre esik a bevásárlás, az étel megfőzése, másrészt a szociális étkezés igénybevétele kisebb anyagi megterhelést jelent számukra, mintha önmagukra főznének. Az ételt kérelem alapján házhoz szállítják.

A szociális étkeztetés egyre népszerűbb ellátási forma az idősek, rászorulóknak körében, évről évre egyre többen veszik igénybe ezt az ellátási formát. Jelenleg 21 fő jogosultat tartunk nyilván.

Házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás keretében kell gondoskodni azokról a személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak, azokról a betegekről, fogyatékosokról, akik állapotukból adódóan az életvitellel kapcsolatos feladatok ellátásában segítséget igényelnek, továbbá azokról az egészségügyi állapotuk miatt rászoruló személyekről, akik ezt az ellátási formát igénylik, illetve bentlakásos intézményi elhelyezésre várnak.

Bánk községben 2009-től működik ez az ellátási forma, összesen 10 fő igényelte a házi segítségnyújtás keretében történő ellátást. (A 10 fő ellátott közül 2 fő megosztva kérte a házi segítségnyújtást, ezért az ellátotti létszámban 1 főként kerültek figyelembevételre.)

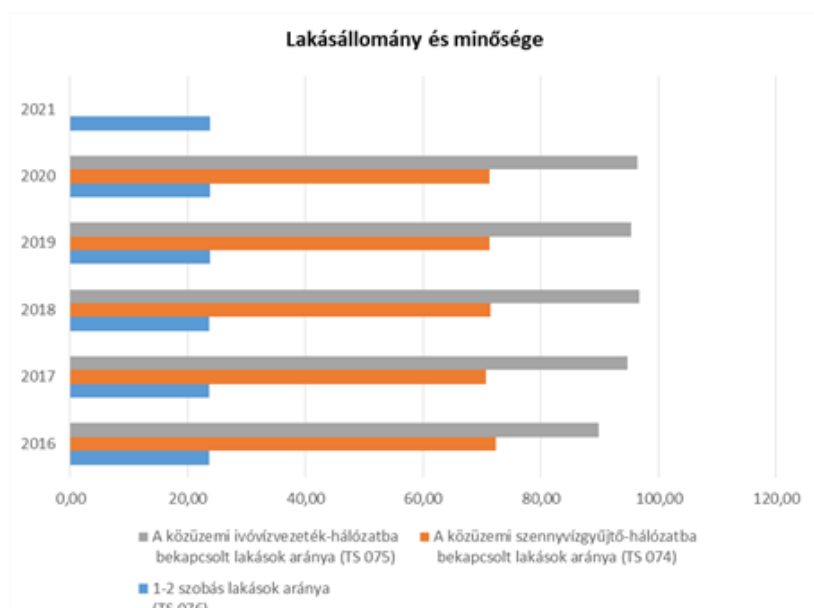
A házi segítségnyújtás feladat ellátást 2013. december 31. napjáig a Rétság Kistérség Többcélú Társulása által alapított Rétság Kistérség Szociális Szolgáltató Központ (2651 Rétság, Rákóczi u. 20.) intézmény látta el. 2014. január 1-jétől az önkormányzat önállóan, saját feladatkörben látja el a feladatot. A Rétság Kistérség Szociális Szolgáltató Központ megszűnését követően 10 fő (9 fő ellátotti létszám) ellátott házi gondozását vette át az önkormányzat. A szociális alapszolgáltatást 1 fő gondozó alkalmazásával látja el az önkormányzat. Jelenleg 4 fő részesül házi segítségnyújtásban.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	305	1	3,28	23,61	71,48	96,72
2019	307	2	6,51	23,78	71,34	95,44
2020	307	0	0,00	23,78	71,34	96,42
2021	308	1	3,25	23,70	71,75	98,38
2022	406	1	2,46	23,40	55,17	77,34
2023	406	0	0,00	23,40	55,17	78,57

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2018	305	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	307	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	307	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	308	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	406	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	406	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok							

b) szociális lakhatás

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Bánk Község Önkormányzata sem bérlakással, sem pedig szociális lakásállománnyal nem rendelkezik, az egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok tekintetében adattal nem rendelkezünk.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

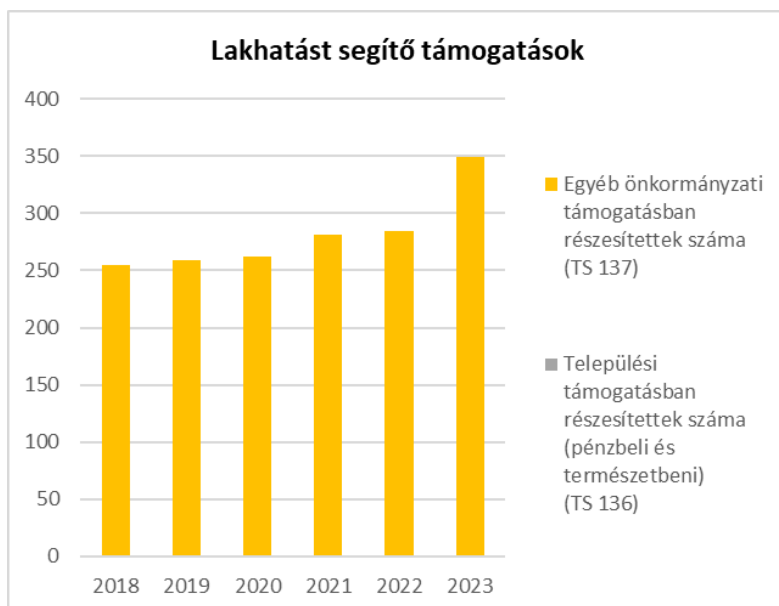
A községben nem élnek hajléktalanok, valamennyi Bánkon élő lakos lakáshelyzete megoldott. A veszélyeztetett lakhatási helyzetek száma alacsony, az utóbbi években egy ilyen esetet tárt fel az önkormányzat. A veszélyeztetett lakhatási helyzet egy családot érint. Az önkormányzat saját ingatlan híján próbált számukra megoldási lehetőséget keresni, a Magyar Államvasutak tulajdonában lévő szolgálati lakásként funkcionáló helyiség megvásárlására, illetve az épület ingyenes önkormányzati tulajdonba kerülésére vonatkozó tárgyalások azonban nem vezettek eredményre.

e) lakhatást segítő támogatások

Az Önkormányzat a helyi lakáscélú támogatásról szóló 2/2007.(II.16.) rendeletében fennálló feltételek esetén helyi támogatással nyújt segítséget azoknak, akik a településen lakást vásárolnak, építenek vagy lakásukat korszerűsítik, felújítják.

A szociálisan rászorulóknak esetében lakásfenntartási támogatási rendszer működik, amely több elemből tevődik össze. Részben a havonta történő pénzbeli és természetbeni ellátásokkal csökken a lakáskiadások mértéke.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2018	n.a.	255
2019	n.a.	259
2020	n.a.	262
2021	n.a.	281
2022	n.a.	285
2023	n.a.	349
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Lakhatást segítő támogatás a települési lakásfenntartási támogatás. Ezt a támogatási formát pénzbeli és természetbeni formában nyújtjuk.

f) eladósodottság

A szociális ellátásokról szóló 4/2009.(III.27.) önkormányzati rendelet alapján rendkívüli települési támogatás kamatmentes kölcsön formájában abban az esetben nyújtható, ha a jövedelmi és vagyoni körülmények mérlegelése alapján a kölcsön visszafizetése előre láthatóan biztosított, és a kérelmező olyan készfizető kezest állít, akinek a családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át. A kölcsön visszafizetése akkor tekinthető előre láthatóan biztosítottnak, ha a havi törlesztő részlet nem haladja meg a családnak a kérelem benyújtását megelőző hónapban megszerzett összes bevételeinek és igazolt havi kiadásai különbözetének 50%-át.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Bánk külterületén kevés, összesen 8-10 db lakóház helyezkedik el. A lakások a szennyvízcsatorna kivételével valamennyi közműszolgáltatással rendelkeznek. A külterületen élők nem elszigetelten élnek, számukra a közszolgáltatások, valamint közösségi közlekedés könnyen, zökkenőmentesen, a belterületen élőkkel megegyező minőségben és formában elérhető.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Bánk községben nincsenek telepek/szegregátumok, a lakosság 98 %-a központi belterületen, családi házban, a község lakóövezetében él.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 5.§ (1) bekezdése alapján a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról, és
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 153.§ (1) bekezdése alapján a települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében

- a) gondoskodik a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a 73. § (1) bekezdése szerinti külön jogszabályban meghatározott rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a családsegítés, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, a közösségi ellátások, a támogató szolgáltatás, az utcai szociális munka és a nappali ellátás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, a támogatott lakhatás és az egyéb speciális szociális intézmény.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	0	0	0	0	15	4,99
2019	0	0	0	0	18	3,93
2020	0	0	0	0	18	4,35
2021	0	0	0	0	11	4,85
2022	0	0	0	0	13	5,24
2023	0	0	0	0	13	5,69
Forrás: TeIR, KSH Tstar						

Az egészségügyi ellátás körzetes formában színvonalasan biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás (felnőtt, gyermek),
- védőnői ellátás,

A háziorvos és a házi gyermekorvos is vállalkozás formájában működteti praxisát, melyek központja Rétság településén van. A háziorvosi ellátás heti 2 alkalommal biztosított helyben, a hét többi napján az alapellátások Rétság településén vehetők igénybe. A házi gyermekorvosi ellátás etí egy napon Bánkon, a többi napon Rétságon érhető el. Ugyancsak Rétság településén működik egy sokszakmász járóbeteg szakellátás. Az előjegyzési rendszer lehetővé teszi a telefonon, vagy személyesen történő bejelentkezést. A járóbeteg szakellátások kihasználtságának vizsgálatát a Szolgálat folyamatosan végzi, felmérve a lakossági megbetegedésekből és azok jó szakmai ellátásából fakadó igényeket, a szükségleteknek megfelelő átcsoportosításokat hajtva végre.

A fogorvosi alapellátás Romhány székhellyel szintén körzetes formában megoldott.

A védőnő a házi gyermekorvossal szoros együttműködésben végzi munkáját. Tevékenységével a település egészét lefedi, az érintett családok (anyák, várandósok, gyermekek) részére elérhető.

A fogorvosi ügyelet a Semmelweis Egyetem kötött feladat-ellátási szerződés útján megoldott. Ellátó intézet: Semmelweis Egyetem Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet.

A területi ellátásért felelős kórház a balassagyarmati a dr. Kenessey Albert Kórház és Rendelőintézet.

A szociális ellátások és a szolgáltatások területi, térségi szinten, összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteltetését. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, továbbá az egészségügyi szűrések térítésmentesen és önkéntes bejelentkezés alapján a község lakói számára hozzáférhetőek, ugyanakkor problémát jelent, hogy a szűrések helyben nem elérhetőek, esetenként több kilométert kell utazni. A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat, a háziorvosi és a házi gyermekorvosi ellátás biztosítja.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A rehabilitációs és fejlesztő ellátások helyben nem hozzáférhetőek. Az érintettek számára sok esetben gondot okoz a szolgáltatás helyére történő utazás.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat a településen működő köznevelési intézményben megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltató minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos. A közétkeztetést végző szükség esetén diétás étkeztetést is biztosít.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az önkormányzati sporttevékenység széles körben foglalja magában a testnevelés és sportkultúra formáit, a gyermekek és felnőttek rekreációs és szabadidős tevékenységet, beleértve a testnevelés, testedzés és az egészségmegőrzés minden kapcsolódó területét. Az Önkormányzat két sportlétesítménnyel rendelkezik 1 db futball- és 1 db tenispályával, mindemellett a település központjában elhelyezkedő tó számos sportolási lehetőséget kínál mind a település lakossága, mind az ide látogatók számára, továbbá az Önkormányzat többfunkciós, ún. Nagyterme lehetőséget ad a „teremsportok” (pl. asztalitenisz, aerobics stb.) folytatásához. A községben működő Sportegyesület fogja össze, koordinálja a különböző sporttevékenységeket. A Sportegyesület égisze alatt működik egy felnőtt, illetve egy ifjúsági labdarúgócsapat is, mindkettő az NB III-ban szerepel. A településen minden évben megrendezésre kerül a karácsonyi asztalitenisz kupa, illetve rendszeresen szerveznek barátságos teniszmérkőzéseket is. Az önkormányzat fontosnak tartja a fiatalok sportolási lehetőségének biztosítását, ennek érdekében anyagi támogatást nyújt a Sportegyesület részére.

A Bánki-tavon történő halászati jogot a Bánki II. Rákóczi Ferenc Horgászegyesület gyakorolja, ennek keretében szabályozza, illetve felügyeli a horgászattal kapcsolatos tevékenységet. A tavon a helyi horgászegyesület, valamint a megyei horgász szövetség rendszeresen szervez horgászversenyeket.

A településen hagyományos sportágak mellett egyre jobban terjed a lovassport, egyre több fiatal választja magának ezt a sportolási lehetőséget. A községben több vállalkozás is foglalkozik gyermek- és felnőtt lovas oktatással egyaránt.

Az önkormányzat a Bánki Nyár rendezvénysorozat keretében több sportrendezvény megvalósítását támogatta pl. Running Warriors terep-akadályfutó verseny, Double Cross Challenge crossfit verseny, Indoor Cycling spinning verseny.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Szocvtv. 63. §-a alapján a házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy – a szociális segítség tevékenységeit is magába foglaló – személyi gondozást kell nyújtani.

A szociális segítség ellátás során biztosított szolgáltatások:

- a) takarítás a lakás életvitelszerűen használt helyiségeiben (hálószobában, fürdőszobában, konyhában és illemtérben)
- b) mosás
- c) vasalás
- d) bevásárlás (személyes szükséglet mértékében)
- e) segítségnyújtás ételkészítésben és az étkezés előkészítésében, szociális étkezés házhoz szállítása
- f) mosogtatás

- g) ruhajavítás
- h) közkútról, fúrt kútról vízhordás
- i) tüzelő behordása kályhához, egyedi fűtés beindítása (kivéve, ha ez a tevékenység egyéb szakmai kompetenciát igényel)
- j) télen hó-eltakarítás és síkosság-mentesítés a lakás bejárata előtt
- k) kísérés
- l) segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában.
- m) szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

A személyi gondozás ellátás során a szociális segítség körébe tartozó feladatokon túl biztosított szolgáltatások:

- a) információnyújtás, tanácsadás és mentális támogatás
- b) családdal, ismerősökkel való kapcsolattartás segítése
- c) az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés
- d) ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében
- e) mosdatás
- f) fürdetés
- g) öltöztetés
- h) ágyazás, ágyneműcsere
- i) inkontinens beteg ellátása, testfelület tisztítása, kezelése
- j) haj, arcszőrzet ápolás
- k) száj, fog és protézis ápolás
- l) körömápolás, bőrápolás
- m) folyadékpótlás, étkeztetés (segédeszköz nélkül)
- n) mozgatás ágyban
- o) decubitus megelőzés
- p) felületi sebkezelés
- q) sztómazsák cseréje
- r) gyógyszer kiváltása
- s) gyógyszer adagolása, gyógyszerelés monitorozása
- t) vérnyomás és vércukor mérése
- u) hely- és helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül
- v) kényelmi és gyógyászati segédeszközök beszerzésében való közreműködés
- w) kényelmi és gyógyászati segédeszközök használatának betanítása, karbantartásában való segítségnyújtás
- x) a háziorvos írásos rendelésén alapuló terápia követése (a tevékenység elvégzéséhez való kompetencia határáig)

Házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A szolgáltatás iránti kérelem alapján az intézményvezető, ennek hiányában a jegyző által felkért szakértő végzi el az igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát. A gondozási szükséglet vizsgálata keretében meg kell állapítani azt, hogy az ellátást igénylő esetben szociális segítség vagy személyi gondozás indokolt. A megállapított gondozási szükségletet a működést engedélyező szerv felülvizsgálhatja és módosíthatja. A települési önkormányzat a megállapított gondozási szükséglettel rendelkező, házi segítségnyújtást igénylő személyek ellátásáról köteles gondoskodni. Az önkormányzat saját feladatként 1 fő gondozó alkalmazásával biztosítja a házi segítségnyújtást, mint szociális alapszolgáltatást.

A Szocvtv. 65. §-a szerint a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell

- a) az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését,
- b) a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét,
- c) szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás ellátója

- a) fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére nyújtott ellátás esetében a támogató szolgáltatást, illetve a pszichiátriai betegek részére közösségi alapellátást nyújtó szolgáltatóval,
- b) idősek, krónikus betegek részére nyújtott ellátás esetében a területi házi segítségnyújtó szolgálattal együttműködik.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevétele szempontjából szociálisan rászorult

- a) az egyedül élő 65 év feletti személy,
- b) az egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, vagy
- c) a kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosítása állami feladat. Az önkormányzat illetékességi területén kérelemre biztosítható a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

A fiatalok iskolai előadások keretében szakemberek segítségével ismerkednek meg a kábítószerfogyasztás veszélyeivel. Nincs tudomásunk a településen történő drogfogyasztásról, a fiatalok védelmét különböző programok szervezésével és anyagi támogatásával segíti az önkormányzat.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik. Ennek során a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzatnak is jelentős szerepe van.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.
2023	n.a.
Forrás: Önkormányzati adat	

Bánk községben nem működik népkonyha, a szociális étkeztetés az önkormányzati rendeletben meghatározottak szerint igénybe vehető.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

A közösségi élet szinterei sokrétűek, ilyenek a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templom, a civil szervezetek. Bánk kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik, a polgárok többsége lokálpatrióta. A település lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

A településen a tóra épült Vízisínpadon megrendezésre kerülő Bánki Nyár programsorozat nyaranta tartalmas és igényes művelődési, kapcsolódási lehetőséget nyújt az itt, valamint a környező településen élők, illetve a községbe érkező turisták számára. Az önkormányzat a rendezvénysorozat programjait a lakossági, látogatói igényekre tekintettel alakítja. A rekreációs célú szabadterek között a közparkok, zöldterületek, szerepelnek, de idetartoznak az önkormányzat tulajdonában lévő nevelési, kulturális intézmények kertjei is.

Az Önkormányzat gondot fordít arra, hogy az állampolgárokat, a településen lévő „szellemi tőkét” bevonja a község társadalmi életébe, a településfejlesztési programok előkészítésébe. Segíti a nemzetiségi művészeti csoportok alakulását, bemutatkozását, a nemzetiségi hagyományőrző rendezvények lebonyolításához helyszínt biztosít, a Szlovák Nemzetiségi Tájházban összegyűjtött helyi nemzetiségi történeti anyagok bemutatását a Tájház üzemeltetésével biztosítja. A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel a település fejlődéséhez járulnak hozzá.

A helyi kötelező közzolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. Az önkormányzat részben, mint intézményalapító és fenntartó, részben szolgáltatási szerződés útján gondoskodik az alapellátásokról. Az egyes feladatok ellátása során együttműködik a civil szervezetekkel, gazdasági társaságokkal, a történelmi egyházzal, a nemzetiségi önkormányzattal és egyéb szervezetekkel.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az élhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az un. humánszolgáltatások, a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvoda, közművelődési, sport, egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
n.a.	nem	34	2
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A településen nincsenek etnikai konfliktusok. A szlovák és magyar nemzetiségű lakosok békében, összhangban élnek egymás mellett.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A községben a közösségi szolidaritás elsősorban adománygyűjtés keretében nyilvánul meg. A település lakói a nehéz anyagi helyzetben lévő családok számára időszakonként, egy-egy váratlan eseményhez kötődően (pl.: betegség, temetés), valamint az egyház részére pl. a templom felújítással, fejlesztéssel kapcsolatos feladatokra adománygyűjtést szerveznek. Évente többször érkezik felajánlás a lakosság részéről használt bútorok, ruhaneműk, játékok stb. rászoruló családok részére történő ajándékozása érdekében. A felajánlásokat az önkormányzat igyekszik a családsegítő közreműködésével eljuttatni az érintett családokhoz.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A település lakói őrzik szlovák nemzetiségi hagyományait, amely megjelenik mind az építményeken, a viseletben, vagy éppen a hagyományos szlovák ételekben. A csodálatosan szépen hímzett bányi népviselet szinte minden család féltve őrzött kincse, amely jeles alkalmakkor mindig előkerül.

1966-ban született meg a döntés, hogy a Rétsági Járásban szép számmal működő nemzetiségi együttesek évről-évre rendezzék meg találkozójukat, felvonulással, tánccal, énekszóval. A tizenegy szlovák és két német nemzetiségi település együttese és lakói mellett már a kezdeti időkben is

vendégek sokasága gyönyörködött a színpompás gálaműsorokban. A találkozó megrendezésére két helyszín kínálkozott: Bánkon a tavon épült szerény színpad és Nógrádon, a vár alatti sportpálya. Noha Bánk már abban az időben is kedvelt nyaralóhelynek számított, a feltételek hiánya miatt a találkozókat az első években Nógrádon rendezték meg, egyre fokozódó népszerűséggel, s a rendezvény elnyerte a megyei rangot. Bánk 1973-ban, a Víziszínpad felújítását követően vette át Nógrádtól a rendezés jogát és a korábbi nemzetiségi seregszemle ettől kezdve fesztivál jelleget öltött. Az egyre bővülő, gazdagodó rendezvénysorozat elismeréseként 1984-ben Bánk elnyerte a lehetőséget, hogy megrendezze az országos találkozót; abban az időben a program megtervezői, és lebonyolítói a rétsági művelődési központ szakemberei voltak. Az országos találkozóra megépült az 1500 néző befogadására alkalmas nézőtér és az új színpad is.

Új lendületet adott a Bánki Nyár folklórprogramjainak, amikor a Nógrád Megyei Közművelődési Intézet néhány lelkes munkatársa a mihálygergei Ipoly Néptáncgyűttessel karöltve arra az elhatározásra jutott, hogy az addigi, nagy hagyományokkal rendelkező folklór programokat egy közös rendezvénysorozattá fűzi össze. A történelmi pillanat 1996. július 31-én következett be, amikor a rárósi szabadtéri színpadon megnyitotta kapuit az I. Nógrádi Folklór Fesztivál, amely azóta minden évben útra kel, és sorra látogatja Nógrád megye falvait, városait. 2000-ben a közös Európa hírnökeként a fesztivál átlépte az államhatárt, és baráti fogadtatásra talált Nagykürtösön, Losoncon, Füleken, Ragyolcon, Vidinán és Divényben egyaránt. Ettől kezdve a rendezvény már joggal viselhette a Nógrádi Nemzetközi Folklór Fesztivál elnevezést, melynek égisze alatt Nógrád megyében is mind a mai napig egyre több településen – Szügy, Mihálygerge, Pásztó, Palotás, Egyházasgerge, Salgótarján, Hollókő, Bánk, Balassagyarmat, Szécsény, Somoskő, Kazár, Ipolytarnóc – terjeszti az Ipoly két partján élő magyarok és szlovákok népi kultúráját. A Nógrád Megyei Nemzetiségi Találkozó és a Magyarországi Szlovákok Országos Folklór Fesztiváljának záró rendezvénye, gálaműsora több mint 40 év óta, minden július utolsó hétvégéjén, Bánkon, a tóra épült Víziszínpadon kerül megtartásra. A rendezvényhelyszínt Bánk Község Önkormányzata térítésmentesen biztosítja és a fesztivál ingyenesen látogatható. A fesztiválon számos hazai és külföldi néptáncscsoport, népdalkör fellép, a színvonalas műsoruk mellett pedig bemutatják csodálatosan színes, változatos helyi népviseletüket. A rendezvényt gasztronómiai fesztivál is kíséri, ahol a résztvevők megkóstolhatják a hagyományos szlovák ételeket, ezen belül is sztrapacskát, vagy más néven haluskát a legkülönbébb ízekben.

A településen működő Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat a helyi szlovákok érdekképviselője, valamint a szlovákság hagyományainak ápolása, őrzése mellett aktívan részt vesz a helyi kulturális élet szervezésben. Az általuk rendezett programokon mind a gyermekek, mind pedig a felnőttek hasznos ismereteket szerezhhetnek, a kézműves foglalkozásokon nemcsak új, érdekes technikákat tanulhatnak, hanem játékos formában ismerkedhetnek meg például a jeles ünnepek hátterével, jelentőségével. A bánkiak büszkék történelmükre, szlovák gyökereikre, hagyományaikra, ami megmutatkozik abban is, hogy a gyermekek egészen kicsi korukban megismerkedhetnek a szlovák nyelv szépségeivel, ugyanis az óvodában egy nyugdíjas pedagógus megbízásával, játékos formában biztosított a szlovák nyelv alapjainak elsajátítása. A mondókák, versek, gyermekdalok révén az óvodások könnyen, a saját tempójukban ismerkedhetnek meg a környezetükben használt idegen nyelvvel.

A helyi értékek, hagyományok ápolása, átadása nemcsak a nevelési intézményben, valamint a kézműves foglalkozásokon jelenik meg, hanem egyéb, az alapszolgáltatások keretében tartott rendezvényeken, programokon. Az Önkormányzat pályázati támogatásból immár harmadik alkalommal egy hetes gyermektábort szervezett, Ismeretterjesztő és élménytábor elnevezéssel, továbbá a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat szinté pályázati támogatásból első alkalommal egy hetes szlovák nemzetiségi tábor rendezett. A táborok tematikája kifejezetten úgy épült fel, hogy a

gyermeknek minden nap valamilyen új ismeretet szerezzenek, készséget sajátítsanak el, és ami a legfontosabb hasznos, érdekes információkat kapjanak a településről, annak szűkebb és tágabb környezetéről, élővilágáról, valamint a szlovák hagyományokról, a szlovák nyelvről, ételekről, viseletről.

e) helyi lakossági önszerveződések

A helyi lakosság lelkesen vesz részt a helyi programokon, illetve azok szervezésében. A szüreti multság megrendezésében, előkészítésében évek óta nagy szerepük van – a nemzetiségi önkormányzat mellett – a civileknek. A három alkalommal megrendezett bánki Karácsonyi vásár, valamint a nyári és a karácsonyi termelői piac is civil, lakossági összefogással jött létre. A termelői piac keretében a helyi és környékbeli kézművesek, őstermelők árusíthatják termékeiket. A falu adventi koszorújának elkészítésében is a falu lakói, önkéntes segítői vesznek részt. A települési önkormányzat közösségi szintén fenntartójaként biztosítja, hogy a településen a lakosság önszerveződő közösségei megfelelő rendszerességgel és időtartamban vehessék igénybe a közösségi szintén által biztosított közművelődési alapszolgáltatásokat.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Bánk községben csak 3 fő vallja magát roma nemzetiségűnek, így települési roma nemzetiségi önkormányzat nem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
tartósan munkanélküli nők aránya nő	állásbörzék, tájékoztatók, tanácsadás szervezése
az álláskeresőik körében magas a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya	átképzési, továbbképzési lehetőségek

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
NEM RELEVÁNS	NEM RELEVÁNS

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A gyermekek helyzetének elemzéséhez kapcsolódó definíciók és szabályozás:

Veszélyeztetettség, olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekvédelembe vétele a Nógrád Vármegyei Kormányhivatal Rétsági Járási Hivatal Hatósági, Gyámügyi és Igazságügyi Osztályának feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzübeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a gyermekétkeztetés,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,

- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása,
- d) gyermekek esélynövelő szolgáltatásai.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
- b) a védelembe vétel,
- c) a családba fogadás,
- d) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- e) a nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,
- h) az utógondozói ellátás elrendelése,
- i) a megelőző pártfogás elrendelése.

A gyámhatósági feladat- és hatásköröket

- a) a települési önkormányzat jegyzője,
- b) a fővárosi és megyei kormányhivatal gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatala (a továbbiakban: gyámhivatal),
- c) a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatal

gyakorolja.

A Gyvt-ben szabályozott gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében

- a) az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- b) a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- c) a köznevelési intézmények és a szakképző intézmények,
- d) a rendőrség,
- e) az ügyészség,
- f) a bíróság,
- g) a pártfogó felügyelői szolgálat,
- h) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- i) a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- j) az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- k) a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság,
- l) a javítóintézet,
- m) a gyermekjogi képviselő,
- n) a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal,
- o) az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv,
- p) a települési önkormányzat jegyzője,
- q) a büntetés-végrehajtási intézet,
- r) büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelők.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig állskeresőként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az előző bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjául kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátásra jogosult, ha a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

4.1. számú táblázat - Gyermekek korú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	358	364	722	49,58%	50,42%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			20	2,77%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	39	41	80	5,40%	5,68%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	8	8	16	1,11%	1,11%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

Bánk Községben 116 fő gyermek él. Az óvodai nevelés helyben megoldott, az általános iskolai oktatás elsősorban a rétsági, valamint a környékbeli (pl. romhányi, borsosberényi és felsőpetényi) általános iskolákban valósul meg, középfokú oktatási intézmények pedig Balassagyarmaton és Vácott működnek. Az általános iskolába járó tanulók iskolába történő utaztatása, illetve kísérése nem megoldott.

Az óvodai nevelést saját fenntartású intézmény keretében biztosítja az önkormányzat. A Bánki Törpe Óvoda 1 csoporttal működik, az intézmény kihasználtsága nem 100 %-os, ezért férőhely hiányában gyermek felvétele nem került elutasításra. Az általános iskolai oktatást 2012. végéig intézményfenntartó társulás – Rétság Általános Iskola Intézményfenntartó Társulás – útján biztosította az önkormányzat, a gyermekek kistérségi fenntartású iskolabusszal utaztak az iskolába, az utazás további költségeit (menetrendszerinti autóbussz bérlet) mindemellett az önkormányzat meg is térítette számukra. 2013. január 1-jétől a köznevelés, illetve az iskolai oktatás biztosítása állami feladattá vált. Az oktatási intézmények fenntartását és működtetését a Klebersberg Intézményfenntartó Központ vette át azoktól az önkormányzatoktól, akik az igazgatási területükön lévő oktatási intézményeket nem önmaguk kívánták tovább működtetni.

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi és szociális intézményhálózaton keresztül valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Községünkben a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

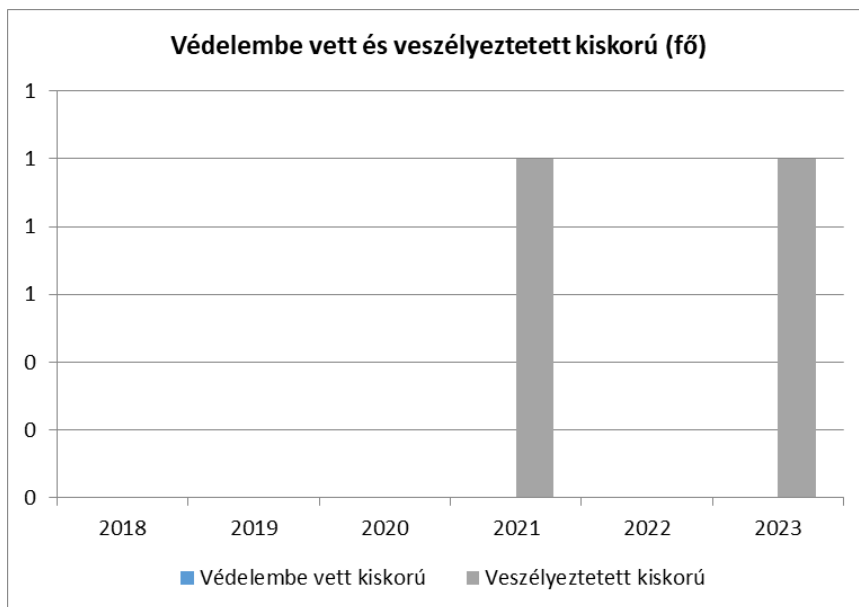
Bánk a gyermekek helyzete terén szerencsésnek vallhatja magát, mivel a településen eddig komoly gyermekvédelmi probléma nem merült fel, megállapítható, hogy a rendszer településünkön jól működik. A gyermekek védelme érdekében a jogszabályokban meghatározottak maradéktalan

teljesítésére törekszünk, annak érdekében, hogy a banki kiskorúak testi, lelki egészségben nőjenek fel.

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll. A gyermekjóléti szolgálat kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenció munkája első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik. A vizsgált időszakban a településen összesen 2 fő veszélyeztetett kiskorú él. Összességében elmondható, hogy Bánk településen a gyermekeknek a családi környezetben történő ellátása megfelelő, az elmúlt években súlyos veszélyeztetettség nem állt fenn. A településen élő gyermekek helyzete megfelelő.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	0	n.a.
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	1
2022	0	0
2023	0	1

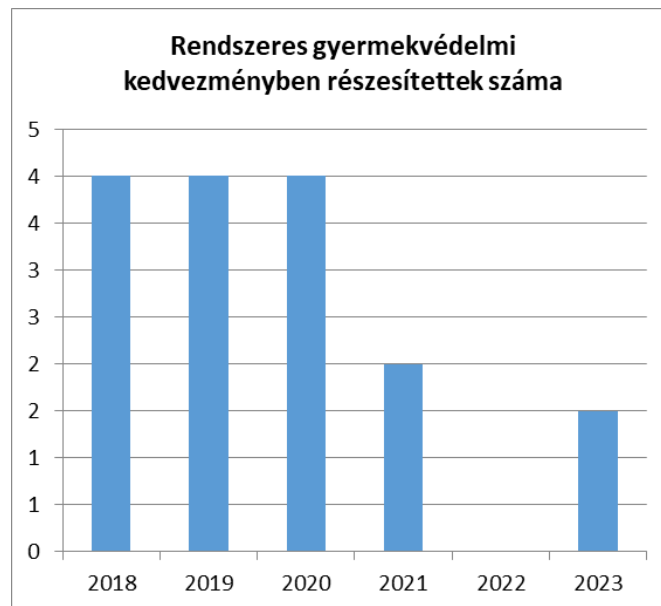
Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	4
2019	4
2020	4
2021	2
2022	0
2023	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 2014. évtől folyamatosan csökkenő tendenciát mutat. A településen jelenleg 2 rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek van.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

2014. január 1-jétől a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás önálló ellátási formaként megszűnt, és az önkormányzati segélybe olvadt. 2015. márciusától az önkormányzati segélyt a települési támogatás váltotta fel, mely keretén belül a rendkívüli élethelyzetbe került gyermekek családja támogatható.

Bánk Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Bánk községben élő (lakóhellyel rendelkező és életvitelszerűen Bánkon élő) általános iskolai, középiskolai, valamint felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanulók eltartói (szülő) részére minden évben iskolakezdési

támogatást nyújtott. Az iskolakezdési támogatás összege 2023. évben támogatottanként 7.000 Ft volt. Az iskolakezdési támogatást 2023. évben 44 fő tanuló, illetve hallgató esetében igényelték, így a múlt évben 308.000 Ft került kifizetésre iskolakezdési támogatás címén.

Bánk Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2019. december 1-jétől bevezette a települési óvodáztatási támogatást. Az önkormányzati rendelet alapján az önkormányzat az óvodai neveléssel járó anyagi terhek enyhítésére évi egyszeri alkalommal, a nevelési év kezdetén települési óvodáztatási támogatást nyújthat a Bánk községben állandó lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező és életvitelszerűen Bánkon élő óvodás gyermeket nevelő, a gyermekkel azonos bánki lakóhellyel rendelkező szülő vagy törvényes képviselő részére. A támogatás összege 2023. évben óvodás gyermekenként egyszeri 5.000 Ft volt. 2023. évben összesen 18 fő óvodás gyermek esetében igényelték a támogatást, így a múlt évben 90.000 Ft került kifizetésre óvodáztatási támogatás címén.

A tanuló gyermekek támogatása érdekében az önkormányzat hosszú évek óta részt vesz a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerben, melynek keretében pályázatot ír ki a településen élő nappali tagozaton tanuló főiskolai-egyetemi hallgatók részére. A 2024. évi fordulóra kiírt „A” és „B” típusú pályázatok közül az „A” típusú pályázati kiírásra 4 db hallgatói pályázat érkezett. Valamennyi hallgató pályázata támogatásban részesült, valamennyi pályázót 10 hónapon át - a 2023/2024. tanév második félévére és a 2024/2025. tanév első félévére vonatkozóan - egyenként havi 5.000 Ft összegű ösztöndíj támogatásban részesített a képviselő-testület.

Bánk Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a gyermekszületéshez kapcsolódó támogatásról szóló 9/2019.(XI.20.) önkormányzati rendeletével (a továbbiakban: önkormányzati rendelet) 2019. december 1-jétől bevezette a gyermekszületési támogatást. A gyermekszületési támogatásra a bánki újszülött jogán a szülő jogosult. A támogatásra való jogosultság feltételei:

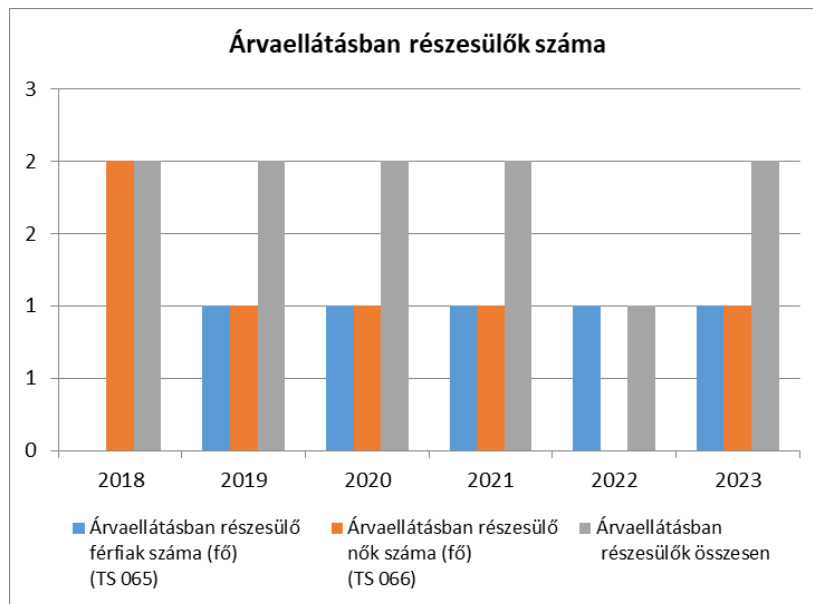
- legalább az egyik szülő a gyermek születését közvetlenül megelőző 12 hónapban megszakítás nélkül Bánk Község közigazgatási területén állandó bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkezik, és életvitelszerűen Bánk községben él,
- a gyermeket a kérelmező saját háztartásában Bánkon neveli,
- a gyermek születését követően a gyermek első bejelentett lakóhelye bánki lakóhely, azaz a gyermek származási helye Bánk.

A gyermekszületési támogatás a jövedelmi helyzetre való tekintet nélkül kerül megállapításra. A gyermekszületési támogatás összege egyszeri 50.000 Ft.

2023. évben 6 újszülött bánki gyermek jogán igényeltek és került kifizetésre gyermekszületési támogatást.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	0	2	2
2019	1	1	2
2020	1	1	2
2021	1	1	2
2022	1	0	1
2023	1	1	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekek védelmét szolgálják a

- pénzbeli és természetbeni ellátások: A gyermekvédelem helyi szabályait a Bánk Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2016. (VII.12.) önkormányzati rendelete tartalmazza.
- gyermekjóléti alapellátásokat a Nyugat-Nógrád Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szervezi, mely Nagyoroszi székhellyel társulás formájában működik. A jelzőrendszeren keresztül érkezett vagy az önként jelentkezett kliensek részére nyújt szolgáltatást, közreműködik a védelembe vétel előkészítésében, folyamatában, felülvizsgálatában.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz, ezért nagy jelentőségű az óvodában történő közétkeztetés.

Ingyenes gyermekétkeztetésre jogosult gyermekek

Bölcsődében és óvodában:

- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek
- Tartósan beteg, fogyatékos gyermekek
- Tartósan beteg, fogyatékos gyermekek egészséges testvérei
- Három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermekek
- Nevelésbe vett gyermekek
- Azon gyermekek, akik olyan családban élnek, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladta meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjárulékkel csökkentett összegének 130%-át (ami 2019. évben 128.810 Ft/hó, 2020. évben 139.185 Ft/hó, 2021. évben 144.717 Ft/hó, 2022. évben 172.900 Ft/hó, 2023. évben: 200.564 Ft/hó). A kedvezmény igénybeviteléhez a szülőnek a jövedelemre vonatkozó nyilatkozatot kellett kitöltenie, melyet az intézményvezetőhöz kell benyújtani.

Nappali tagozatos iskolában, fogyatékos személyek nappali ellátásában:

- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek (az 1-8. évfolyamon),
- Nevelésbe vett gyermekek,
- Utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttek.

Az önkormányzat által biztosított óvodai gyermekétkeztetésben 2023. évben - szülői (jövedelmi) nyilatkozat alapján – éves átlagban 14 fő gyermek étkezett ingyenesen, 1 fő gyermek teljes áron étkezett (tényleges igénybevétel alapján).

Kedvezményes gyermekétkeztetésre jogosult gyermekek

Nappali tagozatos iskolában, fogyatékos személyek nappali ellátásában:

- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek (az 1-8. évfolyamon felül)
- Tartósan beteg, fogyatékos gyermekek

- Három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermekek jogosultak kedvezményes étkeztetésre.

Az önkormányzatunk által biztosított gyermekétkeztetés keretében 2021. évben ilyen kedvezményre való jogosultság egy gyermek tekintetében sem állt fenn.

Jogsabályi előírás alapján a települési önkormányzat 2016. évtől köteles a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítani.

Nyilvántartásunk szerint hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermek településünkön jelenleg nincs, ezért az önkormányzatnak a 2021. évi iskolai szünetben szünidei gyermekétkeztetést központi rendelkezés alapján nem kellett biztosítania.

A helyi gyermekvédelmi ellátásokról szóló 6/2016.(VII.12.) önkormányzati rendelet 5.§ (1) bekezdése értelmében az önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést keretében a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeken kívül a bánki állandó lakóhellyel rendelkező óvodás gyermekek részére a szülő vagy törvényes képviselő kérelmére ingyenes déli meleg főétkeztést biztosít a Bánki Törpe Óvoda nyári zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon, adagonként külön csomagolva. A szünidei gyermekétkeztetés az adott gyermek számára a szülő vagy törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban kerül nyújtásra.

Nyilvántartásunk szerint 2023. évben egy szülő sem kérelmezte gyermeke részére a szünidei gyermekétkeztetés biztosítását.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete

A rendelkezésünkre álló nyilvántartási adatok alapján a községben nem él magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Településünkön nincs hátrányos helyzetű családban élő gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A községben nincs szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik. Nyilvántartásunk alapján a településen 3 fő HH gyermek él. Az önkormányzat által fenntartott köznevelési intézménybe 1 fő sajátos nevelési igényű gyermek jár. Az óvodapedagógusok felkészültek, folyamatosan képzéseken vesznek részt. Az óvoda infrastruktúrája megfelelő szintű ellátást biztosít.

Az Önkormányzat hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, illetve a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz. A Gyvt-ben meghatározott ellátási formák mellett a

nagycsaládosok (Bánkon állandó lakóhellyel rendelkező, és életvitelszerűen itt élő három, vagy több kiskorút, vagy nappali tagozaton tanulmányokat folytató nagykorút eltartó családoknak) részére évente egy alkalommal, jellemzően a karácsonyi ünnepekhez kapcsolódóan egyszeri rendkívüli települési támogatást nyújt. A támogatást a képviselő-testület differenciáltan állapítja meg. A támogatás összege családonként 30.000-40.000 Ft. 2023. évben 12 család részesült karácsonyi egyszeri rendkívüli települési támogatásban, melynek teljes összege 370.000 Ft volt és az önkormányzat saját költségvetését terhelte. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	0	n.a.	-
2023	n.a.	n.a.	-
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok			

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	0	0	0	n.a.	n.a.
2023	0	0	0	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok					

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. A védőnői szolgálat az orvosi ellátáshoz hasonlóan körzeti formában valósul meg, a védőnő gyermekorvos munkájához kapcsolódva heti egy alkalommal látja el a településen, illetve egyedi igényekhez igazodva is segítséget nyújt. Az óvodában és az általános iskolában zajló szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket korrekt tanácsadás egészít ki. A védőnő családlátogatásai során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznek.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0-7 éves korúak speciális ellátási igényeire vonatkozó adatok nem állnak az önkormányzat rendelkezésére.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Bánk Község Önkormányzata a gyermekjóléti alapellátást az önkormányzatok társulása alapján a Nagyoroszi székhelyű Nyugat-Nógrád Család- és Gyermekjóléti Szolgálat útján látja el. A családsegítő heti egy alkalommal, keddenként tart ügyfélfogadást a településen.

A gyermekvédelmi szakellátások helyben nem megoldottak. A gyermekvédelmi szakellátást biztosító intézmények a megye több településén működnek, Balassagyarmaton működő Reménysugár Otthonban a gyermekek átmeneti gondozása megoldott, Szátokon, Pásztón és Bányterenyén Gyermekotthon működik.

2017. évben Rétságon megalakult a Család- és Gyermekjóléti Központ a kétszintű család- és gyermekjóléti szolgáltatás céljából. A központok létrehozása kötelezően a járási székhelyek települési önkormányzati feladatkörébe kerültek. A járásszékhely településen működő szolgáltató illetékességi területe a hatósági feladatokhoz kapcsolódó szolgáltatások, valamint a speciális szolgáltatások vonatkozásában kiterjed a járást alkotó települések lakosságára. A védelembe vétel, az ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vételi ügyekben a központ esettanácsa is részt vesz az esetkezelési ügyekben, az illetékes családsegítővel közösen.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Önkormányzatunk bölcsődét nem tart fenn. Az óvodai nevelést saját fenntartású intézmény keretében biztosítja az önkormányzat. A Bánki Törpe Óvoda 1 csoporttal működik, az intézmény kihasználtsága nem 100 %-os, ezért férőhely hiányában gyermek felvétele nem került elutasításra. A 2023. október havi közoktatási statisztikai adatok alapján jelenleg 22 óvodás gyermek jár a bánki óvodába. Két óvodapedagógus és egy dajka foglalkozik a gyerekekkel, az óvodában 1 fő konyhai kisegítő is dolgozik, aki szükség esetén helyettesíti a dajkát.

f) gyermekvédelem

2012. óta ideiglenes hatályú elhelyezésre, családba fogadásra, ideiglenes hatályú elhelyezésre, átmeneti, illetve nevelésbe vételre, nevelési felügyelet elrendelésére, továbbá utógondozás elrendelésére nem került sor.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzet esetén a családokat segítő szolgáltatások helyben nem megoldottak anyaotthon Balassagyarmaton, családok átmeneti otthona a megyeszékhelyen, Salgótarjánban működik.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A községben a sportolási és szabadidős, szünidős programokhoz való hozzáférés biztosított. Bánkon a vízisportok mellett kiemelt szerepet játszik a helyi futball; a község csapata a Megye I. osztályban szerepel, felnőtt csapata mellett ifi csapata is működik. A sportpálya (labdarúgópálya) belterületen helyezkedik el, kiépített öltözővel. A futball mellett a község túlsó oldalán működő salakpályán teniszezni lehet.

A Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat közreműködésével minden évben megrendezésre kerül a gyermeknap, ahol a gyermekek különböző kézműves foglalkozásokon, sport- és szellemi vetélkedőkön vehetnek részt, továbbá a korosztálynak megfelelő műsort tekinthetnek meg. A nemzetiségi önkormányzat ezen kívül a nagyobb ünnepekhez kötődően (karácsony, húsvét) különböző foglalkozásokat, alkotó délutánokat szervez a fiatalok részére, valamint bevonják őket a helyi néptáncsoportba is.

Az Önkormányzat pályázati támogatásból immár harmadik alkalommal egy hetes gyermektábort szervezett, Ismeretterjesztő és élménytábor elnevezéssel. Emellett a Bánki Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat szintén pályázati támogatásból 1 hetes szlovák nemzetiségi tábort szervezett. A táborok tematikája kifejezetten úgy épül fel, hogy a gyermekek minden nap valamilyen új ismeretet szerezzenek, készséget sajátítsanak el, és ami a legfontosabb hasznos, érdekes információkat kapjanak a településről, annak szűkebb és tágabb környezetéről, élővilágáról, a szlovák hagyományokról, kultúráról, nyelvről és ételekről.

Mindemellett a nyári szünidőben a környékbeli településeken is található valamilyen gyermek- illetve ifjúsági tábor.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei)

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén óvodáskorú gyermekek ingyenesen, míg az 1-8. évfolyamon tanulók 50%-os térítési díj ellenében jogosultak étkeztetésben részesülni.

Ingyenes tankönyvellátásra, továbbá 50%-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosult a vonatkozó jogszabályok alapján az a tanuló, aki tartósan beteg, testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, három- vagy többgyermekes családban él. Ingyenes tankönyvellátásra jogosult továbbá a tartósan beteg, a sajátos nevelési igényű (mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral rendelkezik, pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott), három- vagy többgyermekes családban élő, nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult,

rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, nevelésbe vett vagy utógondozói ellátásban részesülő tanuló.

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, továbbá a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon köteles megszervezni és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számára

- a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,
- az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon

köteles az étkezést megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

A helyi gyermekvédelmi ellátásokról szóló 6/2016.(VII.12.) önkormányzati rendelet alapján az önkormányzat a Gyvt-ben meghatározottakon kívül a bánki állandó lakóhellyel rendelkező óvodás gyermekek részére a szülő vagy törvényes képviselő kérelmére ingyenes déli meleg főétkezést biztosít a Bánki Törpe Óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon, adagonként külön csomagolva. A szünidei gyermekétkeztetés az adott gyermek számára a szülő vagy törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban kerül nyújtásra.

Az önkormányzat által végzett felmérés alapján a Gyvt-ben szabályozott szünidei gyermekétkeztetésre az elmúlt években nem volt igény, ugyanakkor a helyi rendeletben szabályozott szünidei gyermekétkeztetést 2023. évben egyetlen szülő sem igényelte gyermeke számára.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok

Bánk községben nincs eltérő kultúrájú, valamint hátrányos helyzetű gyermekcsoport.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül

A rászoruló gyermekek a Nyugat-Nógrád Család- és Gyermejkölési Központon keresztül évente több alkalommal is élelmiszer csomagokban részesültek.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény alapján kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

1. különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
2. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló, az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló, az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény alapján az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, vagy közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul (a továbbiakban együtt: oktatás).

Az egyenlő bánásmód követelményét az oktatással összefüggésben érvényesíteni kell különösen

- a) az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
- b) az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
- c) a teljesítmények értékelése,
- d) az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
- e) az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
- f) a kollégiumi elhelyezés és ellátás,
- g) az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,
- h) a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint
- i) az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti különösen valamely személy vagy csoport jogellenes elkülönítése egy oktatási intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban vagy csoportban, olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat, illetve nem felel meg a szakmai

szabályoknak, és mindezek következtében nem biztosítja a tanulmányok folytatásához, az állami vizsgák letételéhez szükséges, az általában elvárható felkészítés és felkészülés lehetőségét.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2018	8	0	0,00
2019	18	0	0,00
2020	17	0	0,00
2021	17	0	0,00
2022	21	0	0,00
2023	17	1	5,88
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2018	n.a.	0	n.a.
2019	n.a.	0	n.a.
2020	n.a.	0	n.a.
2021	n.a.	0	n.a.
2022	n.a.	0	n.a.
2023	n.a.	0	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés			

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2018	n.a.	0	n.a.
2019	n.a.	0	n.a.
2020	n.a.	0	n.a.
2021	n.a.	0	n.a.
2022	n.a.	0	n.a.
2023	n.a.	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

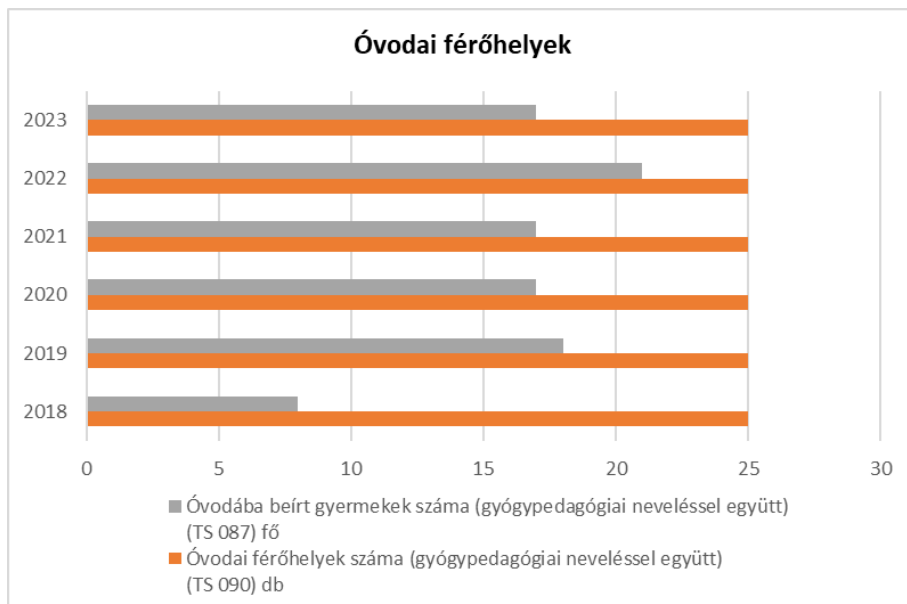
A sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása helyben nem megoldott, a megyeszékhelyen, Salgótarjánban működik az érintett gyermekek ellátása.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	0	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	3	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	25	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	1	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7.00	17.00
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	28	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	2	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	2	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	1	0
Kisegítő személyzet	1	0
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés		

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2018	n.a.	1	25	1	8	0	0	8
2019	n.a.	1	25	1	18	0	0	18
2020	n.a.	1	25	1	17	0	0	17
2021	n.a.	1	25	1	17	0	0	17
2022	n.a.	1	25	1	21	0	0	21
2023	n.a.	1	25	1	17	0	0	17
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés								

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	0	0	0	n.a.	n.a.
2023	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az óvodában a logopédus, a fejlesztő pedagógus, valamint a gyógytornász a Nógrád Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat útján kerül biztosításra a gyermekek részére.

Iskolapszichológus a Nyugat-Nógrád Család- és Gyermekjóléti Szolgálaton keresztül térségi szinten megoldott.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

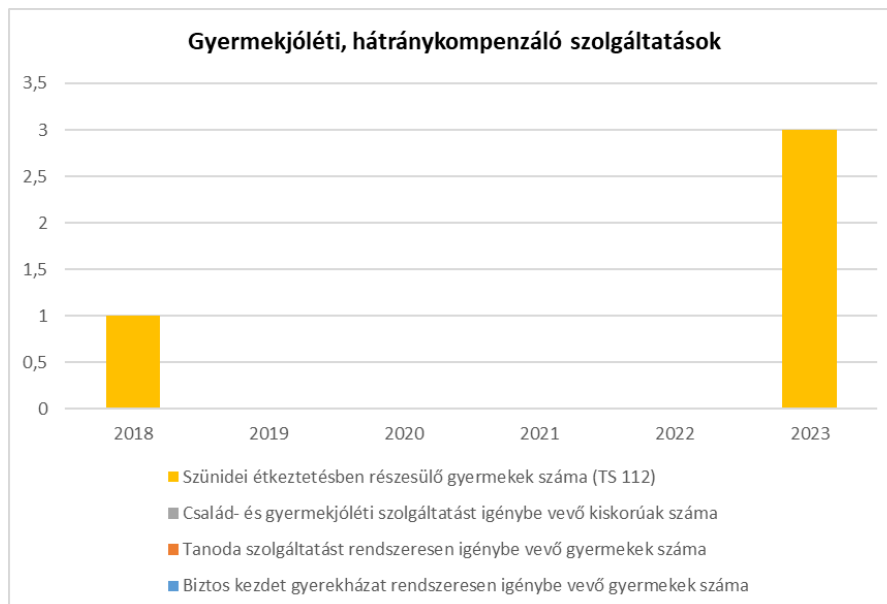
d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések

Az oktatás hatékonyságában mutató eltérésekre vonatkozóan önkormányzatunk adattal nem rendelkezik.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások

Hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások nincsenek a településen.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	n.a.	n.a.	n.a.	1
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	0
2023	n.a.	n.a.	n.a.	3
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok				

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az általános iskolás gyermekek utaztatása, kísérése nem megoldott	együttműködés az érintett gyermekek szüleivel, megoldási javaslatok összegyűjtése
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
NEM RELEVÁNS	NEM RELEVÁNS

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

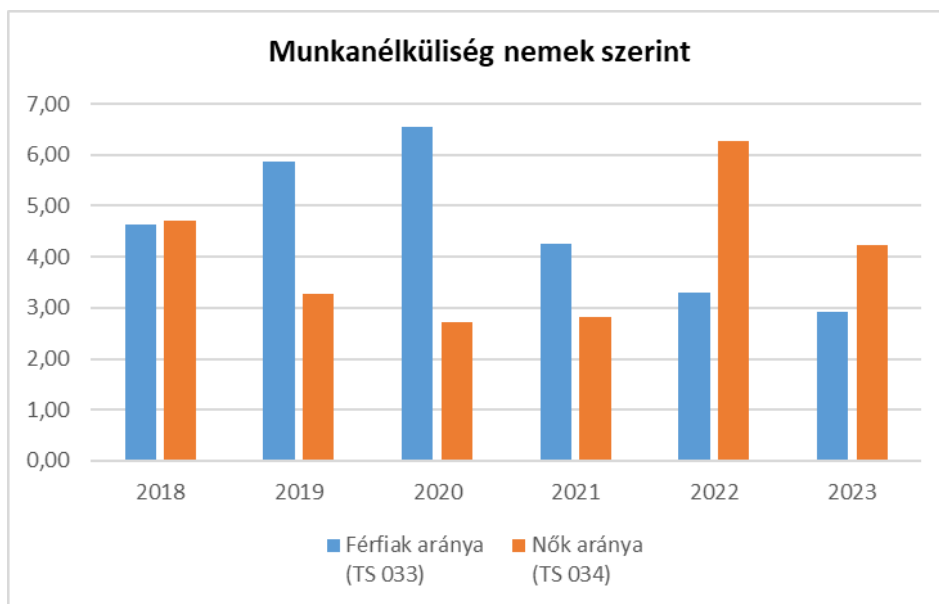
A demográfiai adatok alapján:

- a település összlakosságának 50 %-a nő (364 fő),
- a női lakosok fele munkavállalási korú (176 fő).

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

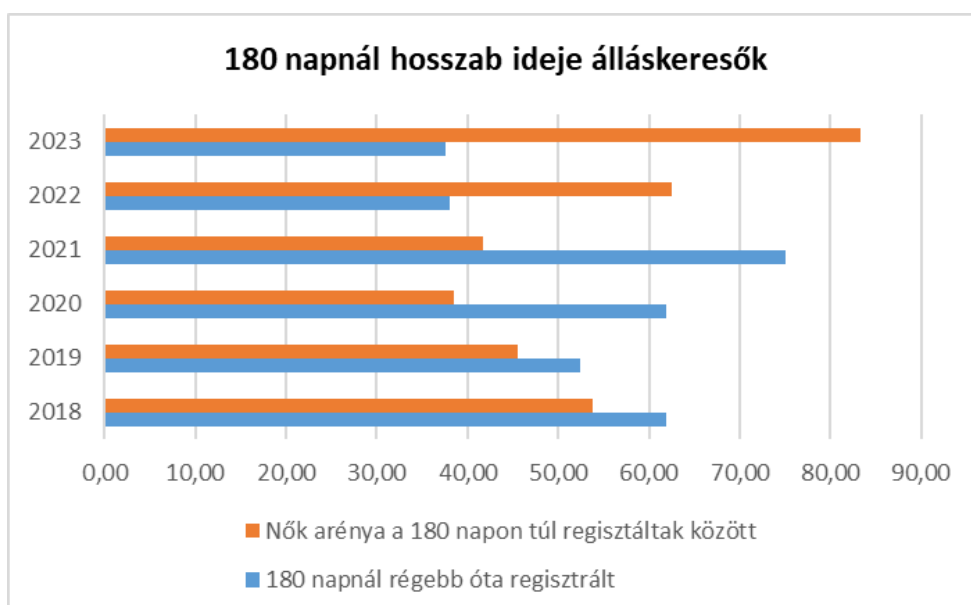
5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	4,62	4,72	4,67%
2019	5,86	3,26	4,56%
2020	6,55	2,73	4,64%
2021	4,26	2,82	3,54%
2022	3,29	6,28	4,79%
2023	2,92	4,23	3,58%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal			

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

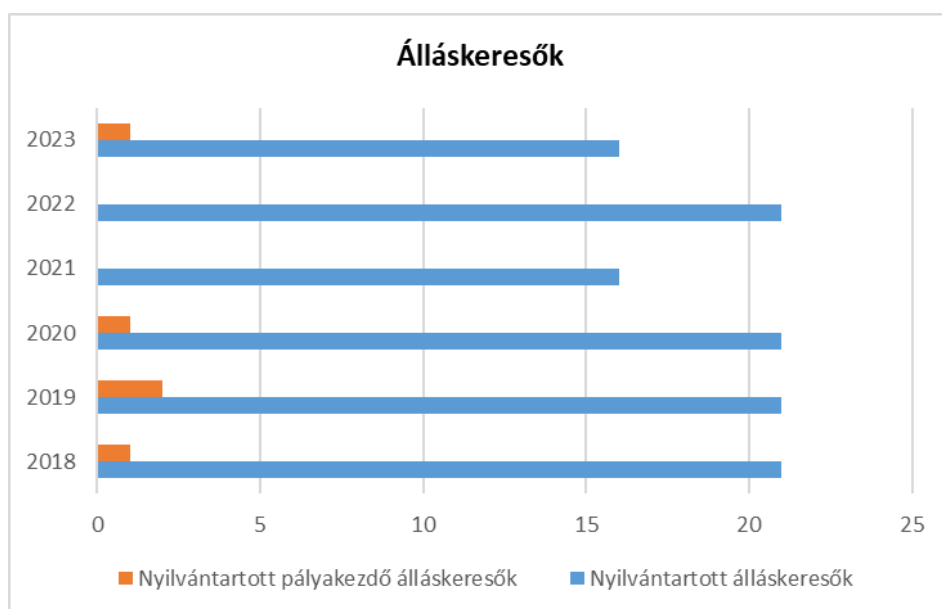
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2018	61,9	53,85
2019	52,38	45,45
2020	61,9	38,46
2021	75	41,67
2022	38,1	62,5
2023	37,5	83,33

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2018	21	1
2019	21	2
2020	21	1
2021	16	0
2022	21	0
2023	16	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességben belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. A munkanélküliekre vonatkozó nem szerinti megoszlás alapján megállapítható, hogy munkanélküli nők aránya rendre az utóbbi időben magasabb a munkanélküli férfiak arányánál, valamint a munkanélküli nők száma változó tendenciát mutat.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják megszerezni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges szolgálati időt.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az önkormányzat a településen élő, hátrányos helyzetű nők foglalkoztatási helyzetének javítása érdekében igyekszik a foglalkoztatásba női munkaerőt bevonni, amely jellemzően az önkormányzat által fenntartott Leveleki Üdülőben valósul meg, ahol takarítási, valamint „háziasszonyi” feladatokat látnak el. Mindemellett a helyi strand üzemeltetésével kapcsolatos feladatok ellátása (pl. jegypénztár, takarítás, eszköz-kölcsönzés stb.), valamint parkgondozási feladatok egy része is szintén női munkaerő alkalmazásával kerül ellátásra.

A tapasztalatok alapján gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. A településen élő alacsony iskolai végzettségű nők elsősorban a környező településeken működő üzemekben, ipari parkokban találnak munkalehetőséget elsősorban betanított munkásként.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők fizikai és szellemi megterhelése sok esetben a férfi munkavállalók terhelési szintjét közelíti meg, bérezési szempontból azonban a nők fizetése még ha csak kismértékben is, de alatta marad a férfiakénak. A cégek igyekeznek a lehető legkisebb ráfordítással a lehető legnagyobb hasznot elérni, így az olcsóbb munkaerőt keresik és alkalmazzák. Elmondható, hogy az üzemekben szakmai munkakörben (karbantartó, szerelő, raktáros stb.) elsősorban férfiakat, míg a gyártósori munkára főleg a nőket alkalmazzák. A gyakran többműszakos munkarend azonban tovább erősíti a nők hátrányos helyzetét, mivel családösszetartó szerepüknel fogva kisebb a mozgásterük, pl. gyermek, vagy idős családtag megbetegedése esetén a munkából való kiesés gyakrabban jellemző rájuk, amit a munkáltatók nem tudnak megfelelően tolerálni, ezért magasabb lehet a nők esetében az elbocsátások száma is.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	0	n.a.	-
2022	0	n.a.	-
2023	n.a.	n.a.	-
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok			

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés		

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar								

A kisgyermeket nevelő nők esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma.

A településen nem és a térségben is csak néhány településen működik bölcsőde, amelynek kapacitása nem megfelelő ahhoz, hogy a térség valamennyi települését ellássa. A gyermekek napközbeni ellátása a 3 éves kor alatti gyermekek esetében nem biztosított.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői szolgálat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyára és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A községben a rendőrségi munkájáról szóló beszámoló, illetve a családsegítő beszámolója alapján nem jellemző a családon belüli erőszak, illetve ilyen jellegű pontos információval nem rendelkezünk.

Országos viszonylatban is jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzet esetén a családokat segítő szolgáltatások helyben nem megoldottak, anyaoththon Balassagyarmaton, családok átmeneti otthona a megyeszékhelyen, Salgótarjánban működik.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A hivatali apparátus 100%-a, valamint a hivatalt vezető jegyző is nő. Az önkormányzat által fenntartott intézményekben is túlnyomórészt nők dolgoznak, illetve ez esetekben is nők látják a vezetői feladatokat. A képviselő-testület a 2024. évi önkormányzati választás óta a testület tagjaiban javult a nemek aránya, jelenleg a település polgármester is nő, illetve két fő női tagja is van a képviselő-testületnek a 2 fő férfi képviselő mellett. A szlovák nemzetiségi önkormányzati képviselők ugyanakkor kizárólag nők.

A településen nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

Az Önkormányzat a közművelődés, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is. A közparkok, valamint a Bánki-tó és környéke alkotja a település zöldhálózatának központi elemeit, amelyeket az önkormányzat folyamatosan karbantart, felújít, szépít. A tóra épült Víziszínpadon megrendezésre kerülő Bánki Nyár rendezvénysorozat színvonalas programokat, rendezvényeket kínálnak mindazoknak, akik hasznosan kívánják eltölteni szabadidejüket.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyermekek napközbeni ellátása a 3 éves kor alatti gyermekek esetében nem biztosított.	Igényfelmérés, bölcsőde kialakítására pályázati lehetőségek felkutatása
A várandós, kisgyermekes és egyedülálló anyák hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon	Rugalmas foglalkoztatási lehetőségek, részmunkaidős állásajánlatok feltérképezése a járási hivatal foglalkoztatási osztályának bevonásával, tájékoztatás

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
NEM RELEVÁNS	NEM RELEVÁNS

6. Az időssek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében az alábbi nyugdíjszolgáltatások megállapítására van lehetőség:

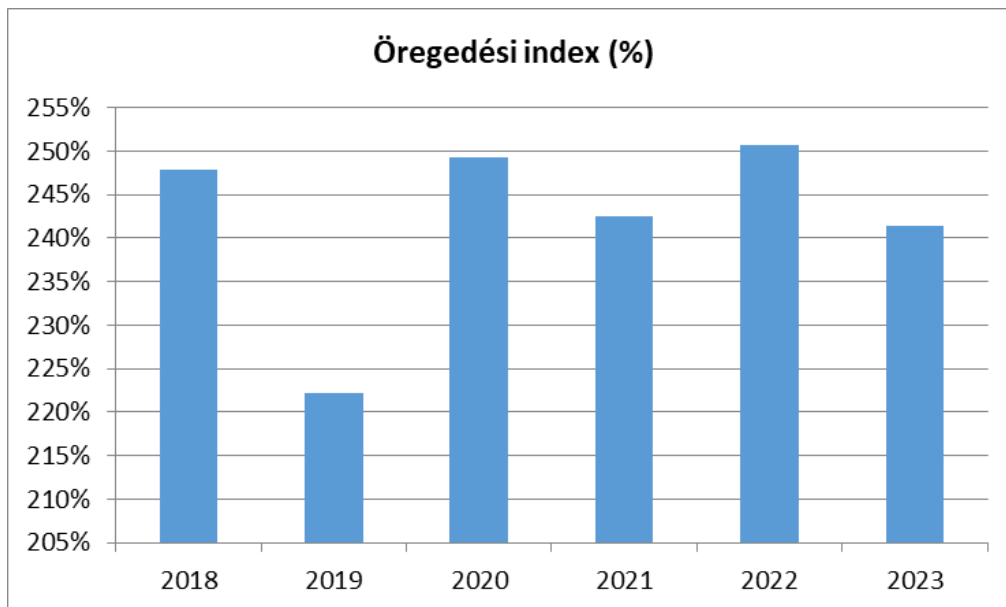
1. saját jogú nyugellátás:
 - az öregségi nyugdíj (ideértve a nők 40 év jogosultsági idővel igénybe vehető kedvezményes nyugdíját)
2. hozzátartozói nyugellátások:
 - az özvegyi nyugdíj,
 - az árvaellátás,
 - a szülői nyugdíj,
 - a baleseti hozzátartozói nyugellátások,
 - az özvegyi járadék.

Időskorúak járadéka

A Szocvtv. alapján Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. Az időskorúak járadékát a kérelmező lakóhelye szerint illetékes járási hivatal állapítja meg.

A településen élők kb. 29 %-a idős, nyugdíjas polgár. Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya.

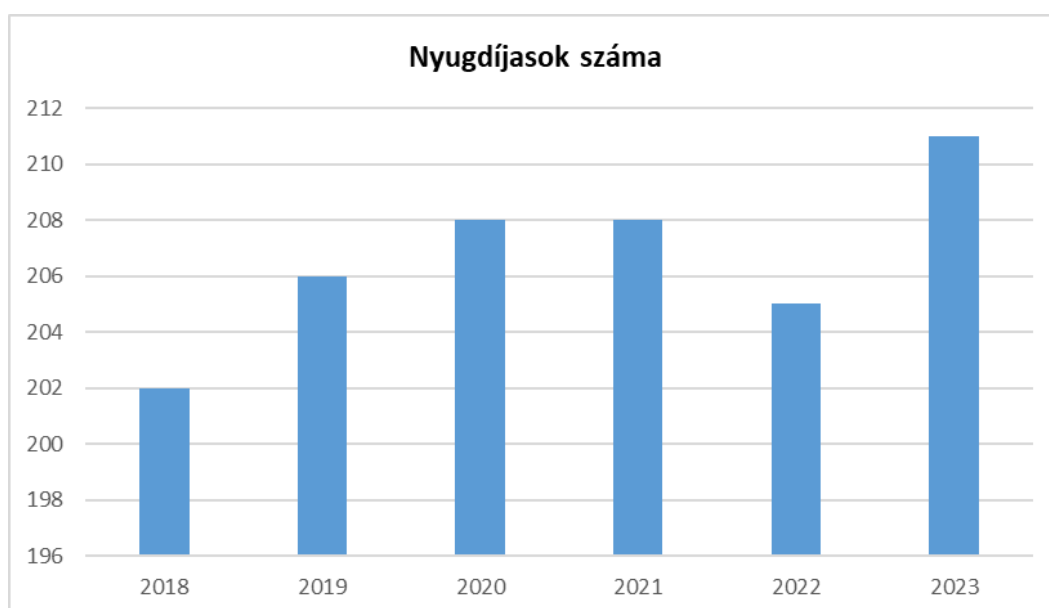
6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	171	69	247,83%
2019	180	81	222,22%
2020	192	77	249,35%
2021	194	80	242,50%
2022	193	77	250,65%
2023	198	82	241,46%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

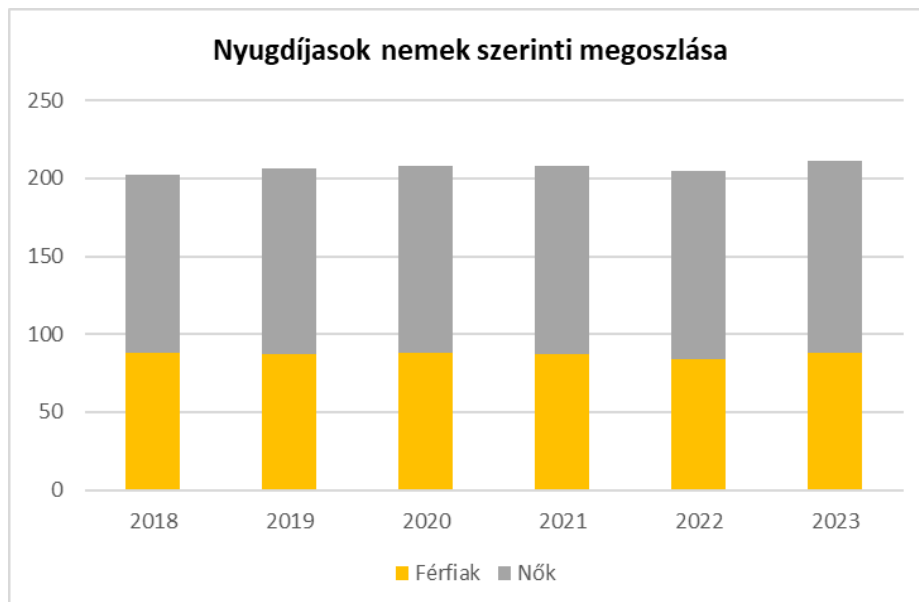

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	88	114	202
2019	87	119	206
2020	88	120	208
2021	87	121	208
2022	84	121	205
2023	88	123	211

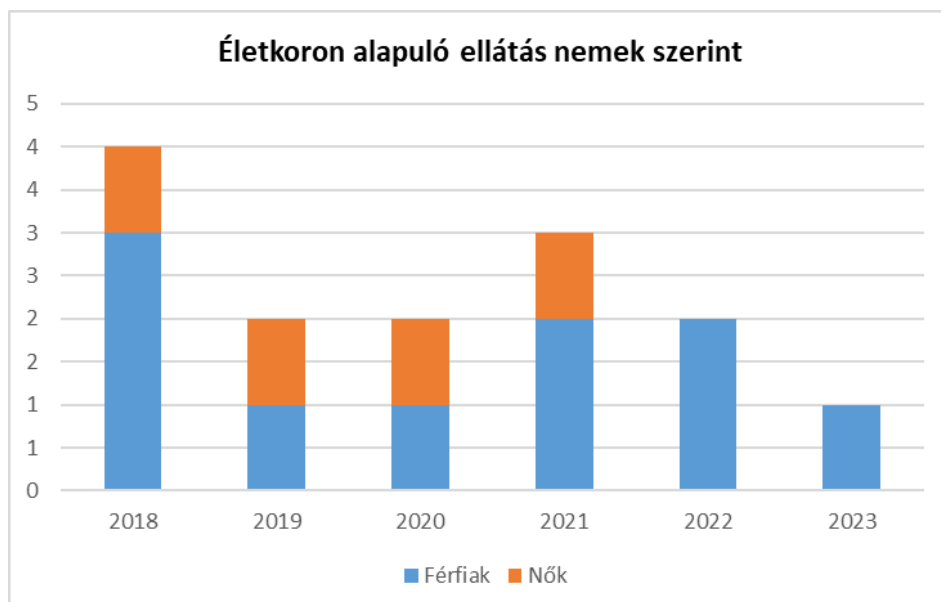
Forrás: TeIR, KSH Tstar

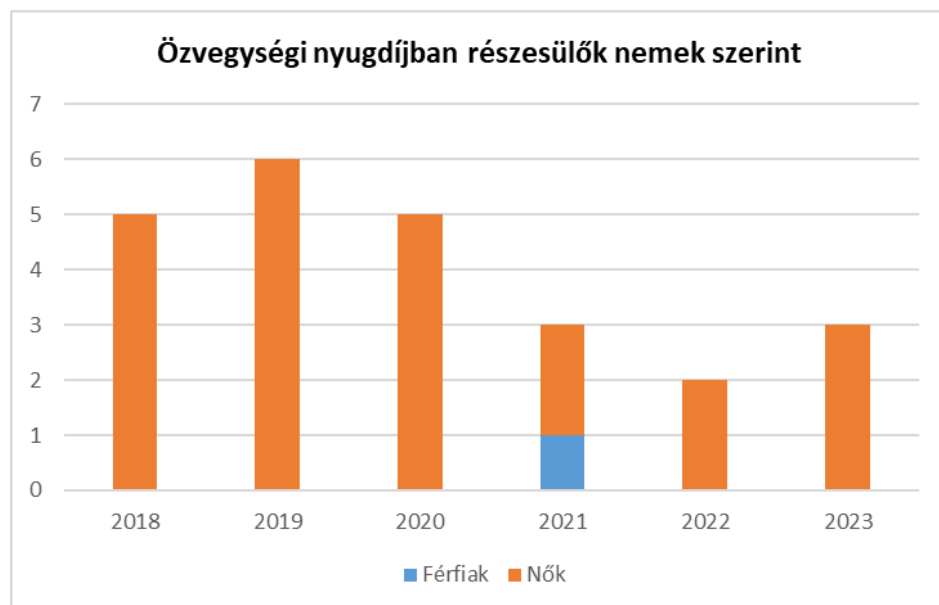
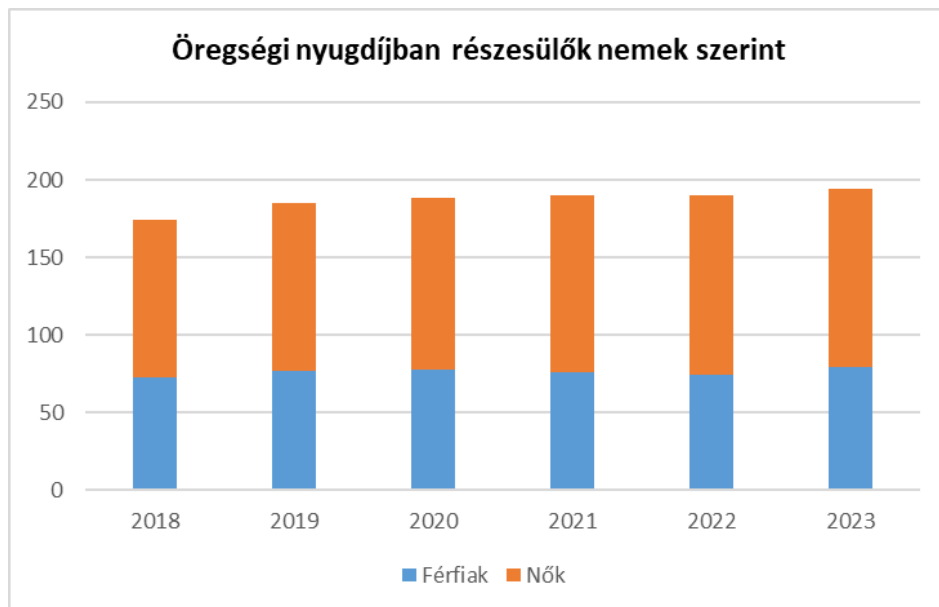

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2018	3	1	73	101	0	5	0
2019	1	1	77	108	0	6	0
2020	1	1	78	110	0	5	0
2021	2	1	76	114	1	2	0
2022	2	0	74	116	0	2	0
2023	1	0	79	115	0	3	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők tovább élnek, mint a férfiak.

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős emberek egyedül maradnak, izolálódnak, szellemi és fizikai aktivitásuk hanyatlik, önellátási képességük beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznek jövedelemkiegészítő tevékenységet. A község idegenforgalmi jelentőségéből, illetve üdülőházas övezetéből adódóan megfelelő lehetőség is ad számukra.

A település idegenforgalmi szerepéből adódóan a kereskedelemben és vendéglátásban a nyári szezonban megnövekvő, szezonális munkaerő-igény kielégítésére a nyugdíjasok foglalkoztatása jelentős szerepet kap, sok nyugdíjas vállal szezonális vagy egyszerűsített alkalmi foglalkoztatást.

Az üdülőövezetben – tekintettel arra, hogy az ingatlan-tulajdonosok nem tudják az ingatlanaikat megfelelő időközönként rendbe tartani – igen magas az igény a ház körüli teendők ellátására (elsősorban kisebb kerti munkák, karbantartások stb.). A településen elterjedt foglalkoztatási formává vált az ilyen jellegű idegymunka, amellyel az üdülő-tulajdonosok elsősorban a nyugdíjas, inaktív lakosokat bízzák meg. A jövedelem-kiegészítés másik módja az állattartás és a növénytermesztés során megtermelt termékek mezőgazdasági őstermelőként történő forgalmazása. A házi jellegű termékekre az elsősorban a főváros és környékéről érkező üdülő-tulajdonosok megfelelő keresletet biztosítanak.

Összességében elmondható, hogy az idősek, nyugdíjasok iránt egyre nagyobb a kereslet a munkaerőpiacon, melynek elsődleges oka az egyre fokozódó munkaerőhiány.

Az alábbi táblázatból megállapítható, hogy az 56 év feletti korosztály teszi ki a településen a regisztrált munkanélküliek jelentős hányadát, az ehhez a korosztályhoz tartozók munkaerő-piaci helyzete a legnehezebb. Ennek meghatározó oka – többek között – az idősődéssel járó betegségek, az utazás és munkabírási nehézsége.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	21	21	21	16	21	16
41-45 év (TS 042)	Fő	1	1	4	2	3	2
	%	4,76%	4,76%	19,05%	12,50%	14,29%	12,50%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	0	1	0	2	0
	%	4,76%	0,00%	4,76%	0,00%	9,52%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	2	4	1	0	2	1
	%	9,52%	19,05%	4,76%	0,00%	9,52%	6,25%
56-60 év (TS 045)	Fő	5	3	4	3	6	1
	%	23,81%	14,29%	19,05%	18,75%	28,57%	6,25%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	7	6	5	8	5	6
	%	33,33%	28,57%	23,81%	50,00%	23,81%	37,50%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

Az Ft. 24.§-a alapján az álláskereső részére álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségterítés jár.

Nyugdíj előtti álláskeresői segély

- az a természetes személy, aki álláskeresői járadékra jogosult (álláskereső, munkát akar vállalni, de önálló álláskereső nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani)

- a kérelem benyújtásának időpontjában a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt éve hiányzik (megállapításhoz szükséges életkor), és
- legalább 45 napon át álláskereső járadékban részesült, vagy a folyósítási időtartam kimerítését megelőzően az álláskereső járadék folyósítása kereső tevékenység miatt megszűnt és az álláskereső álláskereső járadékra ismételten nem szerez jogosultságot és az álláskereső járadék folyósításának időtartamát kimerítette, és
- az álláskereső járadék folyósításának kimerítését, vagy az előzőekben részletezett megszűnést követően három éven belül betölti a megállapításhoz szükséges életkort, és
- rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, és
- korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesül.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősok, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A községben nincs lehetőség a nyugdíjasok közintézményekben történő foglalkoztatására.

Az önkormányzat mindemellett lehetőségeihez mérten igyekszik az időskorú álláskeresőket bevonni egyéb foglalkoztatási formákban (egyszerűsített foglalkoztatás, megbízási szerződés stb.) a foglalkoztatásba.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az Önkormányzattal szemben a foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor, illetve az önkormányzat erre vonatkozó adatokkal nem rendelkezik.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a település minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatainak.

a) az idősok egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idősellátás és a szociális alapellátások (szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás) helyben biztosítottak, az önkormányzat saját feladatként, önállóan látja el. Az önkormányzat gondozót alkalmaz, aki ellátja az idősok gondozásával kapcsolatos teendőket.

A szociális étkeztetést főzőkonyha hiányában külső beszállító útján, az óvoda tálalókonyháján biztosítja az önkormányzat. Az ételt kérésre az önkormányzat kiszállítja a jogosultakhoz, de a tálaló konyháról személyesen is elvihető. Az idősok nappali ellátása a településen nem megoldott, azonban a vármegye több településén működnek ápoló-gondozó otthonok. Információink szerint a településen élő idősok közül nappali ellátásban senki nem részesül.

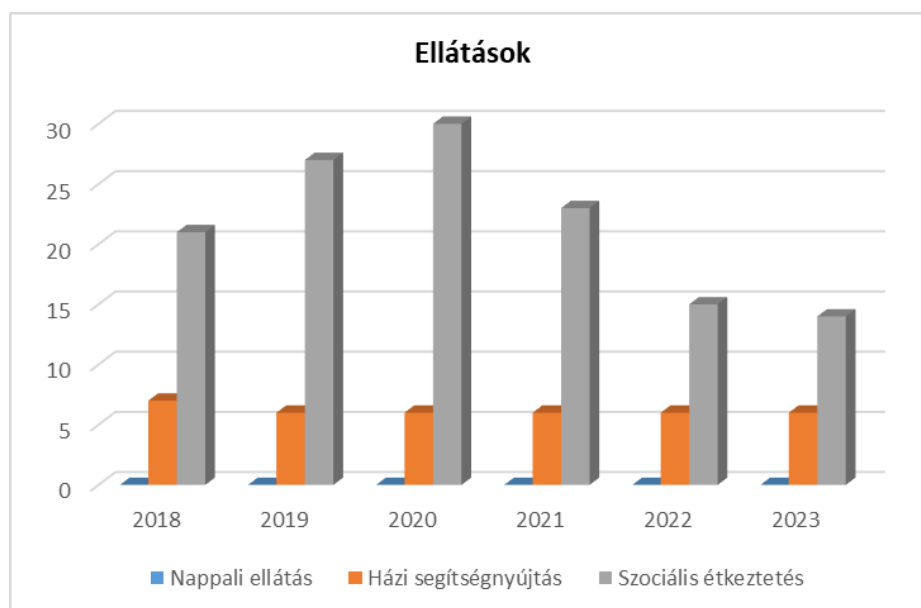
Az egészségügyi alapellátás helyben megoldott, a szakellátások az 5 km-re lévő járási központban, Rétságon elérhetőek a településen élő idősok számára is. A szakellátások igénybevétele miatti utazás az idősok, főként a mozgásukban korlátozott idősok számára problémát jelent.

A kifejezetten az idősoket célzó helyi támogatási forma az idősok karácsonyi ajándékutalvány. Az önkormányzat korcsoport szerint differenciáltan különböző értékű vásárlási utalvánnyal támogatja a községben élő idősoket, valamint az önkormányzati nyugdíjasokat. A 65-79 év közötti idősok

6.000 Ft, a 80-84 év közötti idős személyek, valamint az önkormányzati nyugdíjasok 7.000 Ft, a 85. év feletti idősök pedig 8.000 Ft értékű vásárlási utalványban részesülnek. 2023. évben az önkormányzat több, mint 1 millió forintot fordított erre a célra az önkormányzat, amely összeg teljes egészében a saját költségvetését terhelte.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	171	0	7	21
2019	180	0	6	27
2020	192	0	6	30
2021	194	0	6	23
2022	193	0	6	15
2023	198	0	6	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Bánki Nyár rendezvénysorozat szervezése során az önkormányzat arra törekszik, hogy az idősebb korosztály is megtalálja a számára megfelelő programokat, műsorokat.

Hosszú évek óta hagyomány a jellemzően október végén, november elején megrendezésre kerülő idősök napja, ahol az önkormányzat képviselő-testülete vendégül látja a településen élő időseket, és változatos műsorokkal szórakoztatja a megjelenteket.

A Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat igyekszik a kulturális, elsősorban a hagyományőrzéssel kapcsolatos programokba bevonni az időseket, továbbá az általuk szervezett kézműves foglalkozások is jellemzően az idősek közreműködésével kerülnek lebonyolításra.

c) idősek informatikai jártassága

A községben élő idősek – 55 év feletti lakosság - nagy része - az önkormányzat tapasztalatai alapján - nem, vagy csak kis mértékben ismeri és kezeli a számítógépet. A településen működő Könyvtárban biztosított az ingyenes számítógép és internet használat. Az idősebb korosztály informatikai jártassága elmarad a többi korosztályétól és jellemzően nincs is igényük az ismeretek elsajátítására. A településen jelen pillanatban nincsenek olyan programok, tanfolyamok, amelyek kifejezetten az idősebb korosztály informatikai tudását hivatottak fejleszteni. Amennyiben igény merül fel az érintett korosztály részéről az ismeretek elsajátítására, akkor megoldási javaslatokat kell tenni a probléma orvosolása érdekében.

d) a generációk közötti programok

A községben élő generációk számára több olyan rendezvény is van, ahol alkalmuk nyílik találkozni, minőségi időt eltölteni. A településen a különböző ünnepekhez kapcsolódóan a helyi szlovák nemzetiségi önkormányzat kézműves programokat szervez, ahol a gyermekek, fiatalok az idősebb korosztály képviselőitől tanulhatnak. A Bánkon szervezett gyermektáboroknak is szerves részét képezik az olyan jellegű programok, amelynek keretében a fiatalok az idősek által ismerkedhetnek meg a helyi hagyományokkal, a település múltjával. A faluban élő idős korosztály egy lelkes csoportja szívesen vállal szerepet a hagyományok ismertetésében, átadásában, a szlovák kultúrával kapcsolatban, így minden olyan programon, rendezvényen szívesen részt vesznek, ahol erre lehetőség kínálkozik.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A községben élő idősek nagy része aktív résztvevője a közösségi életnek. A Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat tevékenységét személyes tapasztalataikkal, tudásukkal, a szlovák hagyományok felelevenítésével, átadásával, a hagyományos szlovák ételek receptjeinek továbbadásával segítik. Részt vesznek a nemzetiségi tánccsoport fellépéseiben, és tevékenyen közreműködnek a bánki majális, valamint az immár több mint 30 éve a településen megrendezésre kerülő Nógrádi Nemzetközi Folklór Fesztivál és Nemzetiségi Találkozó megszervezésében. Segítséget nyújtanak a helyi szlovák nemzetiségi viselet megismeréséhez, az egyes ruhadarabok elkészíttetéséhez. A Szlovák Tájház működtetéséből is kiveszik a részüket önkéntes munkájukkal. A bánki evangélikus

egyház ünnepi rendezvényeinek lebonyolításában, az egyházi ingatlanok, a templom karbantartásában, szépítésében is kiemelt szerepet vállalnak. Az önkormányzat parkosítási tevékenységéből is évről évre kiveszik a részüket, lelkesen és lendületesen segítenek a dísznövények ültetésében, ápolásában.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az 56 év feletti munkanélküliek arány	A járási hivatal foglalkoztatási osztályával együttműködve pályázati, támogatási lehetőségek keresése az idős korú álláskereső foglalkoztatásának ösztönzésére
Gyakran válnak áldozattá	Rendőrségi, polgárőrségi tájékoztató anyagok propagálása, szórólap készítés,

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
NEM RELEVÁNS	NEM RELEVÁNS

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

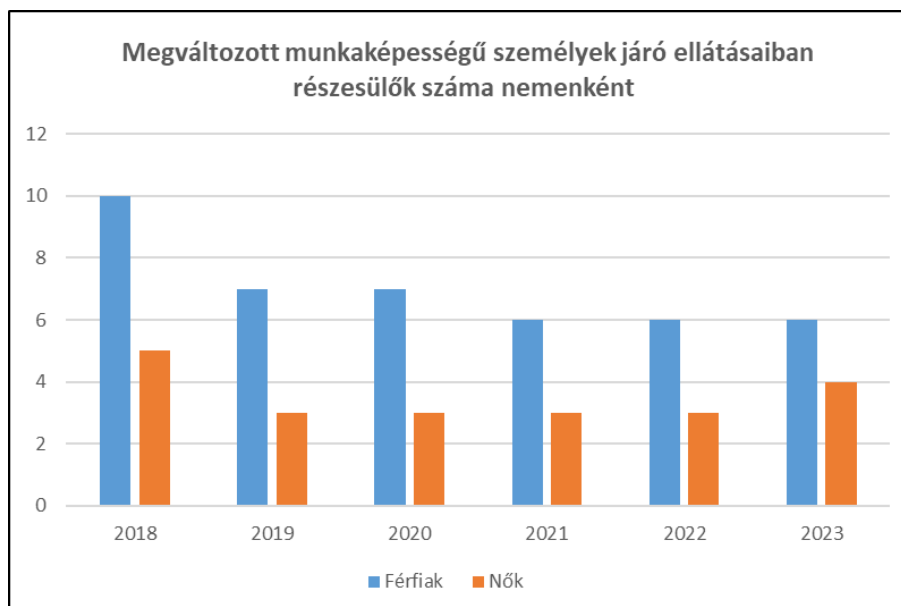
A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. Az érintett csoportba tartozóknak elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékoság esetén még jelentősebb.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	10	5	15
2019	7	3	10
2020	7	3	10
2021	6	3	9
2022	6	3	9
2023	6	4	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Fogyatékos személy, az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

Megváltozott munkaképességű személy:

- a rehabilitációs hatóság vagy jogelődjei által végzett hatályos minősítés alapján
 - akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű,
 - aki legalább 40 százalékos egészségkárosodással rendelkezik, az erről szóló szakvélemény, szakhatósági állásfoglalás, hatósági bizonyítvány alapján,
 - akinek a munkaképesség-csökkenése 50–100 százalékos mértékű,
- aki a komplex minősítés alól jogszabály rendelkezése alapján mentesül, rokkantsági ellátás folyósításának időtartama alatt.

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 15-16. §-a alapján a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. A munkáltató a fogyatékos személy munkához jutásának elősegítése érdekében – a felvételi eljárás során – köteles biztosítani az egyenlő eséllyel hozzáférhető környezetet.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató akkreditált munkáltatókat és a fejlesztő foglalkoztatást végző foglalkoztatókat a központi költségvetés – jogszabályban meghatározottak szerint – támogatásban részesíti.

Az önkormányzat által meghirdetett állásra, illetve közfoglalkoztatásra nem jelentkezett megváltozott munkaképességű, vagy fogyatékkal élő személy.

Az Önkormányzati intézmények nagy része akadálymentesített. Az önkormányzat tulajdonában és üzemeltetésében működő Leveleki Eszter Üdülő akadálymentesítettsége nem megoldott, a Bánki Tó-Strand részben akadálymentesített, valamint a településen lévő közterületek (parkok, terek, járdák stb.) egy része sem akadálymentes.

b) munkavállalást segítő lehetőségek

Az önkormányzat lehetőséget biztosít állásbörzék, fórumok megtartására, valamint közreműködik az állásajánlatok propagálásban.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az Önkormányzattal szemben a foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor, illetve az önkormányzat erre vonatkozó adatokkal nem rendelkezik.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A saját lakókörnyezetben, lakóotthonban élő fogyatékos személyeknek nyújt alapszolgáltatást a támogató szolgálat. A támogató szolgálat többek között a különböző közösségi és szabadidős szolgáltatások elérésében (mind szállítás, mind kommunikáció szintjén) ad támogatást, emellett az igénybevevő környezetében, lakásán nyújt fejlesztést, gondozást, segíti az önálló életvitelt, támogatja az ön-érdekérvényesítést.

A községben nem elérhetőek az önálló életvitelt támogató helyi intézmények, illetve szolgáltatások. Kolping Támogató Szolgálat működik Érsekvadkerten, valamint az ÉFOÉSZ Nógrád Vármegyei Közhasznú Egyesülete Balassagyarmaton elérhető az érintettek számára. Utóbbi szervezet enyhe értelmi fogyatékos, a középsúlyos értelmi fogyatékos, súlyosan értelmi fogyatékos, gyengénlátó, vak, nagyothalló, siket, enyhe mozgáskorlátozott, közepesen mozgáskorlátozott, Down-szindrómás, autista és beszéd fogyatékos személyek érdekvédelmével foglalkozik. Az Önkormányzat az elmúlt években több alkalommal is anyagi támogatást nyújtott fogyatékkal élő személyeket támogató civil szervezet, egyesülés részére.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Kedvezmények

Személyi kedvezmény a súlyosan fogyatékos magánszemély összevont adóalapjának adóját csökkenti az erről szóló igazolás, határozat alapján. A kedvezmény mértéke a fogyatékos állapot kezdő napjának hónapjától ezen állapot fennállása idején –havonta az adóév első napján érvényes havi minimálbér egyharmadának megfelelő összeg, száz forintba kerekítve. A súlyos fogyatékosnak minősülő betegségeket a 335/2009. (XII. 29.) Kormányrendelet határozza meg.

Gépjárműadó mentesség/kedvezmény

Mentes a gépjárműadó alól az alábbiakban felsorolt személy tulajdonában lévő egy darab 100 kW teljesítményt meg nem haladó, nem a külön jogszabály szerinti személytaxi-szolgáltatásra és személygépkocsi személyszállító szolgáltatásra használt – személygépkocsi után legfeljebb 13 000 Ft/adóév erejéig

- a súlyos mozgáskorlátozott vagy egyéb fogyatékos-sággal élő adóalany
- a súlyos mozgáskorlátozott vagy egyéb fogyatékos-sággal élő személyt rendszeresen szállító, vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó adóalany.

Utazási kedvezmény

A közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló 38/2024. (II. 29.) Korm.rendelet alapján utazási kedvezmény igénybevételére jogosultak a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének arcképes igazolványával utazó látássérült személy vagy a vakok személyi járadékában részesülő és erről szóló igazolással rendelkező vak személy; a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének arcképes igazolványával utazó hallássérült személy, valamint aki fogyatékosági támogatásban részesül, amely utazási kedvezményre jogosít. Amennyiben a kedvezményre jogosulttal kísérő személy utazik, akkor ő is jogosult az utazási kedvezményre. A kísérő csak akkor veheti igénybe az utazási kedvezményt, ha azzal a személlyel utazik együtt, akinek a nevére a hatósági igazolvány szól.

Pénzbeli ellátások

Rehabilitációs ellátás

A megváltozott munkaképességű személyek részére rehabilitációs ellátás, illetve rokkantsági ellátás állapítható meg.

A ellátásra való jogosultság alapja a rehabilitációs hatóságnak a komplex minősítése keretében megállapított rehabilitációs javaslata. A rehabilitálható megváltozott munkaképességű személy jogosult:

- a) rehabilitációs pénzbeli ellátásra
- b) rehabilitációs szolgáltatásra (a rehabilitáció sikeres megvalósulása érdekében szükséges szolgáltatásokra).

Rokkantsági ellátás

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásai a rehabilitációs hatóság komplex minősítése keretében megállapított rehabilitációs javaslattól függően:

- a) rehabilitációs ellátás, vagy
- b) rokkantsági ellátás.

A megváltozott munkaképességű személy rokkantsági ellátásra jogosult, ha a rehabilitációja nem javasolt.

Rokkantsági ellátást kell megállapítani annak a megváltozott munkaképességű személynek is,

- a) akinek a foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, vagy
- b) aki tartós foglalkozási rehabilitációt igényel és a kérelem benyújtásának, vagy a felülvizsgálat időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam az 5 évet nem haladja meg.

Rokkantsági járadék

A rokkantsági járadék az egészségkárosodott személyek (legalább 70 % mértékű egészségkárosodás esetén) részére folyósított nyugdíjszerű rendszeres pénzellátás. A járadék összege 2024.01.01-től 58.830 Ft/hó. Nem akadály a rokkantsági járadék megállapításának, illetve folyósításának, ha az igénylő fogyatékosági támogatásban részesül, vagy részére családi pótlékot folyósítanak, továbbá az sem, ha a kérelmező munkaviszonyban, egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll. A járadék megállapítása szolgálati idő megszerzéséhez nincs kötve.

Fogyatékosági támogatás

A fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlősége elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy – a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Fogyatékosági támogatásra jogosult

- a) az a látási fogyatékos, akinek segédeszközzel vagy műtéti úton nem korrigálható módon látóképessége teljesen hiányzik vagy aliglátóként minimális látásmaradvánnyal rendelkezik és ezért kizárólag tapintó-halló életmód folytatására képes,
- b) az a hallási fogyatékos, akinek a hallásvesztése olyan mértékű, hogy a beszédnek hallás útján történő megértésére segédeszközzel sem képes, feltéve, hogy
 - ba) halláskárosodása 25. életévének betöltését megelőzően következett be, vagy
 - bb) halláskárosodása mellett a hangzó beszéd érthető ejtése elmarad,

c) az az értelmi fogyatékos, akinek értelmi akadályozottsága genetikai, illetőleg magzati károsodás vagy szülési trauma következtében, továbbá tizennegyedik életévét megelőzően bekövetkező súlyos betegség miatt középsúlyos vagy annál nagyobb mértékű,

d) az, aki autista, állapota a személyiség egészét érintő fejlődés átható zavara miatt, az autonómia-tesztek alapján súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető,

e) az a mozgásszervi fogyatékos, akinek a mozgásrendszer károsodása, illetőleg funkciózavara miatt helyváltoztatása a külön jogszabályban meghatározott segédeszköz (végtag-protézis, ortézis, egy karral működtetett járóeszköz, kerekesszék) állandó és szükségszerű használatát írták elő, vagy a külön jogszabály szerinti mozgásszervi betegsége miatt állapota segédeszközzel eredményesen nem befolyásolható,

f) állapota kromoszóma-rendellenesség miatt súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető (Williams szindróma)

és ez a fogyatékos állapot tartós vagy végleges, továbbá a fogyatékos személy önálló életvitelre nem képes, vagy mások állandó segítségére szorul.

A súlyosan fogyatékos állapot megállapítását az orvosszakértői szerv végzi.

A támogatás havi összege 2024. január 1-jétől

- 35.214 Ft, ha a súlyosan fogyatékos személy hallási fogyatékos, vagy beszéd fogyatékos - függetlenül az önkiszolgálási képesség meglététől, vagy hiánytól -, illetve akkor is ilyen összegű a fogyatékosági támogatás havonta, ha a súlyosan fogyatékos személynek nem hallási, vagy beszéd, hanem más fogyatékosága van és önkiszolgálási képessége nem hiányzik;
- 33.342,-Ft, ha a súlyosan fogyatékos személynek nem hallási, vagy beszéd, hanem más fogyatékosága van, és önkiszolgálási képessége hiányzik, vagy halmozottan fogyatékos.

A fogyatékosági támogatás összege évenként a nyugellátások évenkénti rendszeres emelésére vonatkozó szabályai szerint, azzal megegyező mértékben emelésre kerül.

Akadálymentesítési támogatás

Az állam vissza nem térítendő akadálymentesítési támogatást kizárólag mozgáskorlátozott személyek részére nyújt. A támogatást a mozgáskorlátozott személy vagy a vele egy háztartásban élő közeli hozzátartozó vagy élettárs igényelheti.

Mozgáskorlátozott személynek minősül az a

- mozgásszervi fogyatékos személy, aki
 - az állapota miatt a helyváltoztatáshoz meghatározott segédeszköz állandó és szükségszerű használatát igényli, vagy
 - az állapota miatt állandó jelleggel ágyhoz kötött, ezért segédeszköz használatára nem képes, vagy
 - segédeszközzel eredményesen nem befolyásolható mozgásszervi betegségben szenved.
- súlyos mozgáskorlátozott személy, aki
 - mozgásszervi fogyatékosnak minősül, és fogyatékosági támogatást kap,
 - még nincs 18 éves, és mozgásszervi fogyatékosága miatt magasabb összegű családi pótlékra jogosult,
 - a közlekedőképességében orvosilag igazoltan súlyosan akadályozott.

A támogatásban részesülő mozgáskorlátozott személy lehet:

- az építető vagy a vásárló, illetve az építetővel vagy a vásárlóval együtt költöző közeli hozzátartozó vagy élettárs,
- a lakás tulajdonosa, illetve a tulajdonossal közös háztartásban élő közeli hozzátartozó vagy élettárs,
- az önkormányzati lakásra határozatlan idejű bérleti jogviszonnyal rendelkező személy vagy a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó vagy élettárs.

Ha a támogatást nem a lakás tulajdonosa igényli, akkor az akadálymentesítési munkák elvégzéséhez hozzá kell járulnia a tulajdonosnak is.

Személygépkocsi szerzési támogatás

A személygépkocsi szerzési támogatás a súlyos mozgáskorlátozott, illetve egyéb fogyatékossgal élő személyek közlekedési kedvezményeinek egyik fajtája.

A személygépkocsi szerzési támogatás (a továbbiakban: szerzési támogatás)

- súlyos mozgáskorlátozott, illetve egyéb fogyatékossgal élő személy esetén a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló rendelet értelmében új járműnek minősülő személygépkocsi, vagy
- súlyos mozgáskorlátozott, illetve egyéb fogyatékossgal élő személy esetén újnak nem minősülő, de legfeljebb öt éve forgalomba helyezett személygépkocsi, vagy
- súlyos mozgáskorlátozott személy esetén segédmotoros kerékpárnak minősülő, három- vagy négykerekű jármű, kivéve a quad, vagy
- súlyos mozgáskorlátozott személy esetén járműnek nem minősülő, sík úton önerejéből 10 km/óra sebességnél gyorsabban haladni nem képes gépi meghajtású kerekesszék
- szerzésére felhasználható, a vételár megtérítéséhez nyújtott hozzájárulás.

A támogatás mértéke:

- új jármű esetén 1.000.000 forint,
- egyéb esetben: a vételár 60%-a, de legfeljebb 600 000 forint.

A szerzési támogatással vásárolt személygépkocsi kizárólag a súlyos mozgáskorlátozott, illetve az egyéb fogyatékossgal élő személy érdekében használható.

A közlekedési kedvezmény iránti kérelmet minden év március 31-éig és szeptember 30-áig lehet benyújtani.

Személygépkocsi átalakítási támogatás

A személygépkocsi átalakítási támogatás a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeinek egyik fajtája.

A hozzájárulás a személygépkocsi alábbiakban ismertetett átalakításához használható fel: a vezetés feltételeként külön jogszabály alapján előírt automata sebességváltóval, vagy más segédberendezéssel történő felszereléséhez, átalakításához, vagy a súlyos mozgáskorlátozott személy szállítását lehetővé tevő átalakításához, vagy a biztonságos szállítását szolgáló eszközzel való ellátásához nyújtott támogatás.

A támogatás mértéke az átalakítás költsége, de legfeljebb 90.000 forint.

A közlekedési kedvezmény iránti kérelmet minden év március 31-éig és szeptember 30-áig lehet benyújtani.

Természetbeni ellátások

Parkolási igazolvány

A mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványa olyan közokirat és a biztonsági okmányok védelmének rendjéről szóló 86/1996. (VI. 14.) Korm. rendeletben meghatározott biztonsági okmány, amely a közúti közlekedés szabályairól szóló, többször módosított 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 51/A. §-ában felsorolt kedvezmények igénybevételére való jogosultságot igazolja. Az igazolvány nem adható át használatra az arra jogosulatlan személynek. A jogosultat szállító jármű vezetője az igazolvány által biztosított kedvezményekkel csak a jogosult szállítását esetén élhet.

Az igazolvány hatálya a kiállítás napjától számított 3 év. A jogosultság további fennállása esetén az igazolvány hatálya újabb 3 éves időtartamra meghosszabbítható. Az igazolvány hatálya

megegyezik az ellátást szabályozó jogszabály 1. számú melléklete szerinti irat hatályával, ha az a következő felülvizsgálat, ellenőrző vizsgálat időpontjaként, illetve az állapot fennállásának várható időpontjaként 3 évnél rövidebb időtartamot határoz meg. Használatkor az igazolványt a mozgásában korlátozott személyt szállító jármű szélvédője mögött úgy kell elhelyezni, hogy előlapja ellenőrzés céljából tisztán látható legyen. Az igazolvány nem adható át használatra az arra jogosulatlan személynek. A jogosultat szállító jármű vezetője az igazolvány által biztosított kedvezményekkel csak a jogosult szállítása esetén élhet.

Az alábbi személyek jogosultak parkolási igazolványra:

- aki a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 2. § a) pont ac) alpontja értelmében közlekedőképeségében súlyosan akadályozott,
- aki a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet 1. §-ának (1) bekezdésének értelmében látási fogyatékosnak; (3) bekezdésének értelmében értelmi fogyatékosnak; (4) bekezdésének értelmében autistának; illetve (5) bekezdésének értelmében mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
- akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló 1032/1971. (VII. 14.) Korm. határozat végrehajtásáról szóló 6/1971. (XI. 30.) EüM rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy
- aki a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESzCsM rendelet 1. számú melléklete szerint vaknak vagy gyengénlátónak (K betűjel, 1 számjel), mozgásszervi fogyatékosnak („L” betűjel), értelmi fogyatékosnak („M” betűjel) vagy autistának (N betűjel) minősül.

A jogosultságot szakvéleménnyel vagy szakhatósági állásfoglalással kell igazolni

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

- Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás
- Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

A szociális ellátásokat igénybe vevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban önkormányzatunk nem rendelkezik.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A háziorvosi feladatokat körzetesített formában rétsági székhellyel működő 1-1 orvos látja el. A településen van helyben a betegek ellátására alkalmas akadálymentesített orvosi rendelő, a háziorvos a heti 2 napon, a gyermekorvos heti egy napon rendel a helyi orvosi rendelőben.

A háziorvos igény szerint otthonukban látogatja meg a betegeket, ha ők maguk erre egészségi állapotuk miatt képtelenek.

Járóbeteg-szakellátásra Rétság városban van csak lehetőség. Fogorvos Romhányban, gyógyszerár szintén Romhányban, valamint Rétságon található.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. A község középületeinek akadálymentesítettsége nagyrészt megoldott. Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

c) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A fogyatékkal élő személyek közszolgáltatásokhoz, a kulturális és sportrendezvényekhez való hozzáférését az akadálymentesített közintézmények biztosítják. A lakóépületek, valamint a településen lévő szolgáltató épületek akadálymentesítettségével kapcsolatban konkrét információkkal nem rendelkezünk.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége

Az önkormányzati intézmények fizikai akadálymentesítettsége a korábbi években megvalósult. A településen működő vállalkozások tekintetében önkormányzatunk nem rendelkezik adattal az akadálymentesítés helyzetéről.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Az Önkormányzat a tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodik a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

f) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye stb.)

A nappali ellátás a saját lakókörnyezetben élő fogyatékos személyeknek napközben nyújt fejlesztést, étkezést, segít az önálló életvitelben és a társadalmi szerepek gyakorlásában.

Fogyatékos személyek ápoló-gondozó otthona működik Balassagyarmaton, Salgótarjánban, Ludányhalásziban, Bercelen, valamint Diósjenőn.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Az önkormányzat a fogyatékos személyek részére nem nyújt hátránykompenzáló juttatást, a településen nem működnek ilyen jellegű szolgáltatások.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok nincsenek településünkön.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Önkormányzatunknak nincs tudomása a fogyatékossgal élő személyeket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémákról. A településen élőket az elfogadás és a segítség jellemzi a lakókat.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nincs pontos adat a településen élő fogyatékkal élő személyek számáról	anonim adatgyűjtés a családsegítő és a házi orvos bevonásával, közreműködésével, adatkérés hatóságoktól
Az önkormányzat tulajdonában lévő közterületek akadálymentesítése nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
NEM RELEVÁNS	NEM RELEVÁNS

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

NEM RELEVÁNS

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása

Az Önkormányzat, a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat, az Evangélikus Egyház, a Sportegyesület, valamint a Polgárőr Egyesület együttműködik a település-üzemeltetési, fejlesztési feladatok, a kulturális, közművelődési, feladatok, a sporttevékenységek biztosításának, összehangolásának, valamint a közbiztonsági feladatok végrehajtásában.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása

- Borsosberényi Közös Önkormányzati Hivatal
- Nyugat-Nógrád Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
- Észak-Kelet Pest és Nógrád Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás (hulladékszállítás)
- Házi orvosi és gyermekorvosi ellátás körzetes formában valósul meg, Rétság központtal, a fogorvosi ellátás pedig Romhány Község Önkormányzatával kötött feladat-ellátási megállapodás keretében valósul meg.
- Az egészségügyi szakellátási formák Rétsági Járóbeteg-szakellátó Központban elérhetők

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége kulturális, közművelődési programok szervezése
foglalkozások, kézműves, hagyományőrző programok szervezése

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Polgárőr Egyesület minden célcsoport tekintetében bűnmegelőzési, tájékoztatási tevékenységet folytat.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nem jellemző a településünkön.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Az önkormányzat elkészített Helyi Esélyegyenlőségi Programot véleményezés, javaslatkérés céljából megküldi az együttműködő partnerek, valamint a Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat részére. A HEP-et a minél szélesebb körű nyilvánosság, valamint a lakosság figyelmének felhívása érdekében közzé teszi az önkormányzat hivatalos honlapján (www.bank-falu.hu).

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A képviselő-testület a Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadását és felülvizsgálatát nyilvános ülés keretében tárgyalja. A település lakosságának, az érintetteknek és az együttműködő szervezeteknek a nyilvános képviselő-testületi üléseken, lakossági fórumokon és közmeghallgatáson lehetőségük nyílik véleményeik, javaslataik kifejtésére.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Mélyszegénységben élők	Nő a tartósan munkanélküli nők aránya	állásbörzék, tájékoztatók, tanácsadás szervezése a járási hivatal foglalkoztatási osztálya közreműködésével, közfoglalkoztatásba bevonás
	az álláskereső körében magas a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya	átképzési, továbbképzési lehetőségek
Gyermekek	Az általános iskolás gyermekek utaztatása, kísérése nem megoldott	együttműködés az érintett gyermekek szüleivel, egyeztetés, együttműködés a kötelező felvételt biztosító intézmény fenntartójával
Idősek	Magas az 56 év feletti munkanélküliek arány	A járási hivatal foglalkoztatási osztályával együttműködve pályázati, támogatási lehetőségek keresése az idős korú álláskereső foglalkoztatásának ösztönzésére, közfoglalkoztatásba bevonás, idegenforgalmi idénymunkába való bevonás
	Gyakran válnak áldozattá	Rendőrségi, polgárőrségi tájékoztató anyagok propagálása, szórólap készítése,
Nők	A gyermekek napközbeni ellátása a 3 éves kor alatti gyermekek esetében nem biztosított.	1. Igényfelmérés 2. környékbeli bölcsődei férőhelyek növelése
	A várandós, kisgyermekes és egyedülálló anyák hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon	Rugalmas, atipikus foglalkoztatási lehetőségek, részmunkaidős állásajánlatok feltérképezése a járási hivatal foglalkoztatási osztályának bevonásával, tájékoztatás
Fogyatékkal élők	Nincs pontos adat a településen élő fogyatékkal élő személyek számáról	anonim adatgyűjtés a családsegítő és a házi orvos bevonásával, közreműködésével, adatkérés hatóságoktól
	Az önkormányzat tulajdonában lévő közterületek akadálymentesítése nem	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése.

	100 %-os.	
Több célcsoportot érintő, településszintű intézkedés	nincs járda, gyalogosátkelőhely Petőfi út mentén	A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés és a közlekedés biztonságának javítása érdekében járda, buszmegálló és gyalogosátkelőhely kialakítása a Petőfi út mentén

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák képesek beilleszkedni és konfliktusok nélkül együtt élni más nemzetiségekkel.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők anyagi körülményeik miatt ne szenvedjenek hátrányt, felzárkózzanak a jobb anyagi körülmények között élőkhez.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek óvodai nevelésének, alapfokú oktatásának biztosítását, illetve a nevelési-oktatási intézményekhez való hozzájutását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek szociális ellátására, gondozására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, hogy a munkaerőpiacon sem bérezési, sem más szempontok alapján ne kerüljenek hátrányba.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők közszolgáltatásokhoz való hozzájutására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	
B	Feltárt probléma megnevezése	
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	
G	Az intézkedés felelőse	
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	

I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	
L	Önkormányzatok közötti együtműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együtműködés bemutatása	

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Járda, buszmegálló, gyalogosátkelőhely kialakítása a Petőfi út mentén	A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés és a biztonságos gyalogosközlekedés teljeskörűen nem megoldott a Petőfi út mentén	A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés és a közlekedés biztonságának javítása érdekében járda, buszmegálló és gyalogosátkelőhely kialakítása a Petőfi út mentén.	Bánk Község Önkormányzatának 2019-2024. ciklusra szóló Gazdasági Programja	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	A közbeszerzési eljárás eredményeként kiválasztott kivitellező által megvalósítása, az építési engedélyezési terveknek megfelelően járda, buszmegálló megépítése és három gyalogosátkelőhely kialakítása.	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	biztonságosabb gyalogosközlekedés, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javul	humán, pénzügyi, műszaki, technikai	A beruházás eredményeként létrejövő infrastruktúra fenntartása, rendszeres karbantartása	nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Tartósan munkanélküli nők elhelyezkedésének segítése	Nő a tartósan munkanélküli nők aránya	A tartósan munkanélküli nők száma legalább 5%-kal csökkenjen	1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról Bank Község Önkormányzatának 2019-2024. ciklusra szóló Gazdasági Programja	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030)	kapcsolatfelvétel és információgyűjtés az illetékes járási hivatal foglalkoztatási osztályától a állásbörzék szervezése álláslehetőségek széles körben történő propagálása (önkormányzati honlapon, egy helyben szokásos módon igénybe vehető tájékoztatási	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	csökken a tartósan munkanélküli nők száma	pénzügyi, humán, technikai	foglalkoztatási programokban való részvétel, közfoglalkoztatás szervezése	nem releváns

						formákban pl. helyi újság, hirdetőtáblák stb.)						
2	Képzések szervezése	Az álláskeresők körében magas a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkező álláskeresők száma legalább 5%-kal csökkenjen. A helyi munkaerőpiaci keresletnek megfelelő képzések jönnek létre	A 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkező álláskeresők száma legalább 5%-kal csökkenjen. A helyi munkaerőpiaci keresletnek megfelelő képzések jönnek létre	2013. évi LXXVII. törvény a felnőtteképzésről 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és munkanélküliek ellátásáról Banki Község Önkormányzatának 2019-2024. ciklusra szóló Gazdasági Programja	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) A nők szerepének erősítése családban és társadalomban” (2021-2030)	igényfelmérés, adatgyűjtés kapcsolatfelvétel az illetékes járási hivatal foglalkoztatási osztályával a képzések, átképzések szervezése az illetékes járási hivatal foglalkoztatási osztálya közreműködésével	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	csökken a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkező álláskeresők száma nő a képzések, átképzések száma nő a helyi munkaerőpiaci keresletnek megfelelő végzettségű szakemberek száma	pénzügyi, infrastrukturális, technikai szellemi humán	A képzési programok folytatása az igények és a képzési lehetőségek függvényében.	nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Általános iskolás gyermekek utaztatásának megoldása	Helyben nem működik általános iskola, az érintett gyermekek más településekre járnak iskolába. Az általános iskolás gyermekek utaztatása, kísérése nem megoldott. A szülőknek egyedileg kell kísérni a gyermekeket.	Az általános iskolás gyermekek utaztatásának megoldása.	2011. évi CX. törvény a nemzeti köznevelésről Banki Község Önkormányzatának 2019-2024. ciklusra szóló Gazdasági Programja	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	igényfelmérés egyeztetés, együttműködés a kötelező felvételt biztosító intézmény fenntartójával	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	Az általános iskolás gyermekek utaztatása megoldásra kerül.	pénzügyi, infrastrukturális, technikai humán	Az igények figyelembevételével, az igényekhez igazodva az utaztatás megoldása.	nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Gyermekek napközbeni ellátása	A gyermekek napközbeni ellátása a 3 éves kor alatti gyermekek esetében nem biztosított. A nők emiatt gondozását, nehezebben tudnak visszatérni a munka világába.	A családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali gondozását, nevelését, foglalkoztatását és éteztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő	1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról Banki Község Önkormányzatának 2019-2024. ciklusra szóló Gazdasági Programja	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) A nők szerepének erősítése családban és társadalomban” (2021-2030)	igényfelmérés fenntarthatóság, működtetés vizsgálata infrastrukturális, műszaki háttér, pénzügyi és humán erőforrás tervezése, megfelelő számú igény alapszolgáltatás megszervezése, akár feladat-ellátási	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	bölcsődei ellátás létrejötté, bölcsődés gyermekek	pénzügyi, infrastrukturális, műszaki-technikai humán	A létrejött bölcsődei ellátás gazdaságos fenntartása, működtetése.	nem releváns

			programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőség szerint a szülő munkarendjéhez igazodjon.			szerződéssel is. pályázati források felkutatása humán erőforrás szükség szerinti képzése						
2	Rugalmas, részmunkaidős foglalkoztatás, atipikus foglalkoztatási formák	A várandós, A kisgyermekes és egyedülálló anyák hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Nem eléggé elterjedtek rugalmas munkavégzési formák a munkáltatók körében. Kevés a családbarát munkahely, a rugalmas munkaidőt ritkán alkalmazzák a munkáltatók, alacsony az alternatív munkaerőpiaci eszközök (pl: távmunka, részmunka, stb.) száma.	A várandós, A kisgyermekes, illetve egyedülálló anyák munkaerőpiacra való visszatérésének elősegítése, támogatása.	Bánk Községi Önkormányzatának 2019-2024. ciklusra szóló Gazdasági Programja	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) nők szerepének erősítése családban és társadalomban” (2021-2030)	kapcsolatfelvétel az illetékes járási hivatal foglalkoztatási osztályával rugalmas, részmunkaidős álláslehetőségek figyelése, propagálása, tanácsadás konkrét javaslatok, jó gyakorlatok gyűjtése (munkáltatói megoldások, rugalmas munkavégzési formák).	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	A munkaerőpiacra visszatérő, kisgyermekes nők számának növekedése.	humán technikai	Jó gyakorlatok megtartása, terjesztése.	nem releváns
IV. Az idők esélyegyenlősége												
1	Időskorú munkavállalók munkához segítése	Az álláskeresők körében magas az 56 év feletti munkanélküliek aránya.	Az 56 év feletti munkanélküliek száma legalább 5%-kal csökkenjen.	1991. évi törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek	IV. Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	igényfelmérés, adatgyűjtés kapcsolatfelvétel az illetékes járási hivatal	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	Csökken az 56 év feletti munkanélküliek száma.	pénzügyi, humán	Foglalkoztatási programokban való részvétel, közfoglalkoztatás szervezése.	nem releváns

				ellátásáról Bányászati és Községi Önkormányzatának 2019-2024. ciklusára szóló Gazdasági Programja	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	foglalkoztatási osztályával (2023-2024) lehetőségek keresése időskorúak foglalkoztatásának támogatására, ösztönzésére tanácsadás közfoglalkoztatás						
2	Bűnmegelőzés, prevenció	Az idős emberek gyakran válnak bűncselekmények áldozatává. Magas a településen élő idős emberek aránya.	Az idős emberek felvilágosítása, tájékoztatása Prevenációs jellegű tájékoztató anyagok, szórólapok készítése	Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia (2013-2023)	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	együttműködés a rendőrséggel együttműködés a helyi polgárőrséggel, támogatása rendőrség, polgárőrség által készített bűnmegelőzési szórólapok, tájékoztatók közzététele, propagálása, eljuttatása az érintettekhez,	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	bűnözési statisztikák, jó közbiztonsági helyzet nő az idősök biztonságérzete	pénzügyi, jó infrastrukturális, humán	Jó partnerségi kapcsolat megőrzése, fenntartása a helyi polgárőrséggel és a rendőrséggel	nem releváns

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Fogyatékkal élők számának és összetételének megismerése	Nincs pontos adat a településen élő fogyatékkal élők személyek számáról, a helyzetének megismerésére irányuló intézkedések nem hatékonyak, vagy a valószínű problémák megoldására irányulnak.	A településen élő fogyatékkal élők számának, helyzetének, főbb jellemzőinek és szükségleteinek a megismerése annak érdekében, hogy a megalapozott információk birtokában hatékony és hatáshoz vezető beavatkozások születhessenek.	Bányászati és Községi Önkormányzatának 2019-2024. ciklusára szóló Gazdasági Programja	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) Országos Fogyatékkal Élők Programja (2015-2025)	Anonim adatgyűjtés a háziorvos és a családgyógyógyász közreműködésével. Adatkérés hatóságoktól Adatelemzés Javaslatok összegyűjtése, kidolgozása a fogyatékkal élők problémáinak megoldására	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	rendelkezésre álló adatok a fogyatékkal élők számáról, összetételéről	humán technikai	Az adatgyűjtés megalapozza a fogyatékkal élők helyzetének javítására irányuló fejlesztéseket	nem releváns
2	Akadálymentesítés	A település közterületeinek (parkok, terek, járdák stb. egy részét) akadálymentesítésére nem akadálymentes.	Az önkormányzat tulajdonában lévő közterületek akadálymentesítése nem 100 %-os.	Bányászati és Községi Önkormányzatának 2019-2024. ciklusára szóló Gazdasági Programja	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)	Akadálymentesítési igények és lehetőségek felmérése (azokban az	polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	akadálymentesített közterületek száma	humán pénzügyi, műszaki-technikai	Az akadálymentesített közterületek fenntartása, állagmegóvása.	nem releváns

					Országos Fogyatékosügyi Program (2015- 2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	esetekben, ahol ez még nem történt (meg). Forrásbevonás, pályázati lehetőségek keresése Tervezés. Kivitelezés.						
--	--	--	--	--	---	---	--	--	--	--	--	--

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

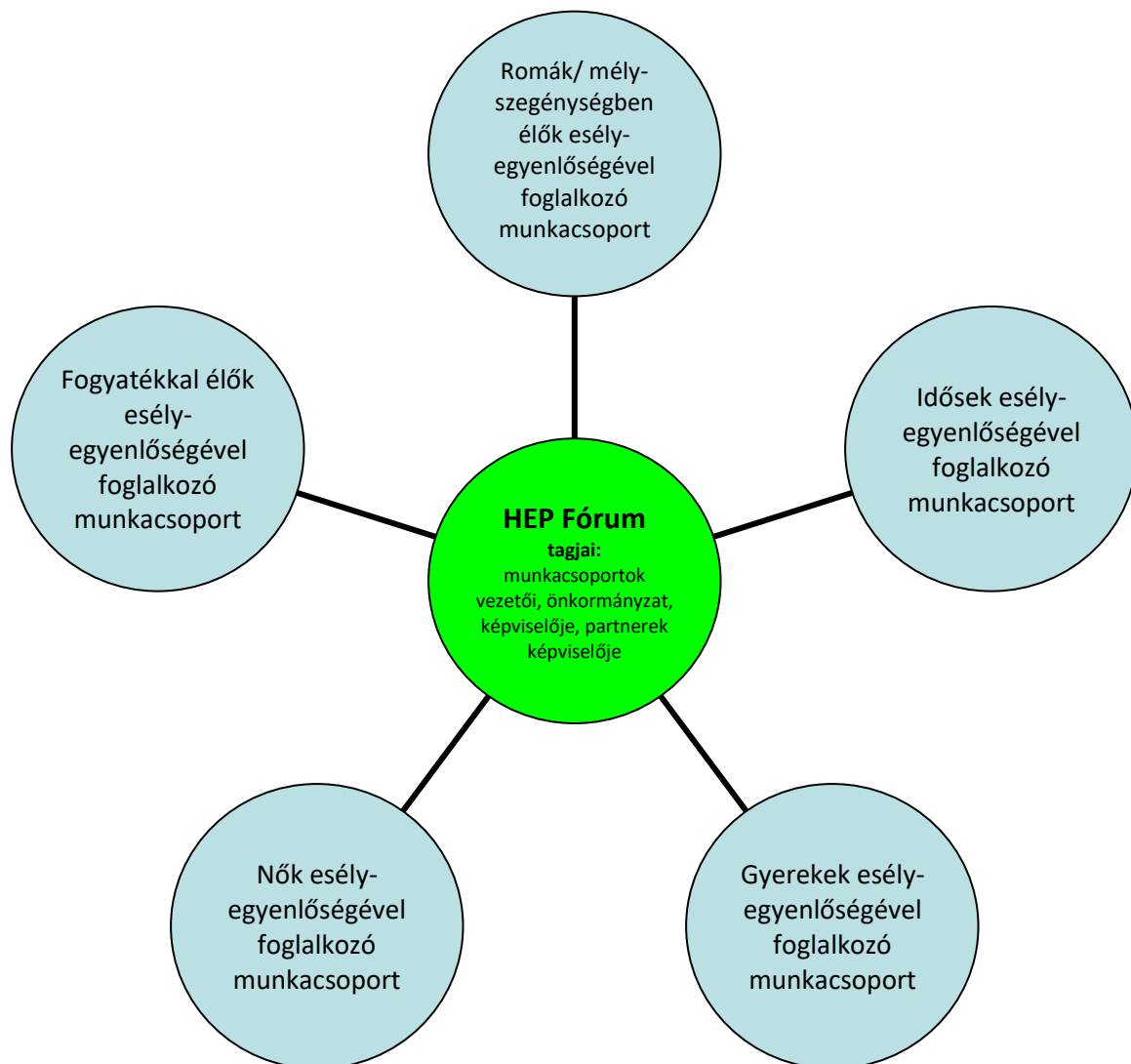
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása

- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Bánk község 2022-2027. évekre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Bánk Község Önkormányzatának képviselő-testülete Bánk község 2022-2027. évekre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programjának I. felülvizsgálatát (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és .../2024.(XII.....) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum: Bánk, 2024. december 12.

Aláírás
Torma Andrea polgármester